

Проти

Број
17

СА

Лист ученика и
професора
Гимназије
"Светозар
Марковић", Ниш

Редакција часописа Гроби захваљује
Директорки школе Олги Драгојловић,
Професорима и ученицима Гиманзије „Светозар Марковић“ у Нишу

У овом броју

Супервизори

Професори српског језика и књижевности Јасмина Живковић,
Маријан Мишић, Предраг Радојковић.

Компјутерска обрада и графички дизајн

Стефан Стојановић

Компјутерска обрада и припрема за штампу

Лука Јанковић

Редакција

Кристина Милосављевић, Марија Стефановић,
Теодора Хафнер

Сарадници

Професори: Невенка Божовић и Милена Јовановић

Гиманзија
СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ
НИШ

Зашто волим ову школу

Волим ову школу због најбољих другара,
Волим је и зато што ме не „смараш“
Волим је што има активности разне,
Јер свако своје ставове може да искаже.

Волим је што од много лепих девојака луд сам,
Што у сали за физичко ко Џордан „куцам“,
Волим је због Нече, јер је невиђени лик,
Волим је што је у њу ишо и наш градоначелник.

Волим је због Гроби-ја, јер то нико нема
Волим ову школу јер ме за живот најбоље спрема!

Димитрије Николић II₅

Извињавамо се читаоцима због свих пропуста и штампарских грешака у претходном броју. Дошло је до смене генерација у нашој редакцији и обећавамо да се тако неће поновити.

Уживајте у Новој години и Божићним празницима!

Уредништво

Садржај

Разговор са уметником

- 5. Љубивоје Рашумовић
- 6. Јасминка Петровић
- 8. Владета Јеротић, академик

Свет школе

- 9. На млађима свет остаје
- 10. Интервју са Бојаном Крстићем
- 12. Еуриде
- 13. Пекарски дани /Светски дан хране
- 14. Огледни час из музичког
- 15. Огледни час из хемије
- 16. Песма о обичном маркеру /Један клик мења све
- 17. И професори пишу
- 18. Да ли ће посао у будућности бити загарантован / „Клин се клином избија“, Дебатовање
- 19. „Вудва опен“
- 20. Како је то бити билингвалец
- 21. Како је то бити специјалац
- 22. Осмех на дар
- 23. Билингвалици у Аустрији
- 24. Фестивал науке 7

Путописи

- 26. Бициклистички маратон „Братство и јединство“

Поглед из клупе

- 30. Упознајте Петра Пејића
- 32. Поздрав из Нице
- 33. Ученици пишу
- 36. У сусрет јубилеју - 60. година гимназије „Светозар Марковић“, Ниш

- 37. Србија и Кореја имају нешто заједничко-мене
- 38. Ученик на размени - Индијана САД
- 40. Ученик на размени - Аљаска

Култура

- 42. Поезија овог века
- 43. Слово пре свих векова
- 44. Изложба „Гавран“
- 46. Нишка декларација
- 47. Кome се смејемо кога жалимо /Дан борбе против сиде
- 48. Нисомниа
- 49. Буђење у 7
- 50. Музички догађаји у граду
- 51. Сајам књига
- 52. Лет изнад кукавичјег гнезда
- 53. GoetheFEST 2013/ Топ листа

Спортска страна

- 54. Интервју Сава Радић
- 55. Оне су опасније него што изгледају

Занимљивости

- 56. Комете (ни)су опасне
- 58. 50. рођендан
- 61. Караке за 5 минута
- 62. Вести из клуба љубитеља падежа
- 64. Милански едикт /Дан просветних радника, „У утјим ципелама“
- 65. Затамњени филмски ретровизор 21. века
- 66. In memoriam
- 67. Календар вечности

... А шта деца имају? Фазоне и форе...и

Љубивоје Рашумовића, песнка које је обележио дечију књижевност и наше детињство. Нема детета које не зна за чика Рашума. Ове године, отворио је Међународни сајам књига у Београду. То је и био повод да га позовемо и завиримо у његов свет о коме мало знамо.

Гроби: Због Вас и Ваших песама наше детињство је било јако украшено, а какво је било ваше детињство?

- Много украшеније од вашег, јер су га красиле златиборске ливаде и шуме, јагодњаци и пропланци, игралишта и љубавишта... И језик лепи српски, народни, из уста деде Стевана, оца Михаила и мајке Милесе. Њихове речи красе све што сам ја написао, што значи да су, ето, њихове речи индиректно укращавале и ваше детињство.

Гроби: „Ау, што је школа сјајна, у клупама пар до пар.“ Да ли се Ви сећате својих школских дана и те прве школске љубави?

- То се не заборавља. Прва озбиљна школска љубав дододила ми се у четвртом разреду основне школе. Имао сам једанаест година. Заљубио сам се у учитељицу Милицу Војевић, која је имала осамнаест година. Имала је, нажалост, и дечка, кога смо ја и моји другари, у наступу љубоморе, хтели да убијемо. Срећом нисмо успели.

Гроби: А како је Рашум постао писац?

- Милица је „кривац“. Она је ухватила моје неке песмуљке, пуне безобразлука, које сам писао о својим другарима. Али није ме казнила, него ме посаветовала како се пишу озбиљне песме, и дала ми задатак да напишим једну песму о Златибору. Тако је настала моја прва озбиљна песма, која гласи: „Златиборе, ти си злато, Ја те волим зато.“ Она је то послала у Београд, у лист „Пионир“, и ја сам добио награду: оловку са гумицом, и претплату на „Пионир“.

Гроби: Сами кажете да су деца украс света. Откуд толика посвећеност деци?

- Кривац за то је Душко Радовић, и његова књига „Поштована децо“.

Гроби: Душко Радовић. Шта он представља у Вашем животу?

- Учитеља и васпитача. И дан данас, после тридесетак година од његове смрти – Душко Радовић први прочита све што ја напишим.

Гроби: Многи сматрају да је књижевност за децу мање вредна од књижевности за одрасле. Како Ви гледате на то?

- Једном су Душка питали како треба писати за децу, и он је рекао: „Као за одрасле, само много боље!“ А ја на слична питања одговарам да пишем за децу у људима и људе у деци. Уосталом, најбоља дела за децу и младе, нису написали писци за децу, већ Марк Твен, Луис Керол, Радјард Киплинг, Антоан де Сент Егзипери...

Гроби: Добили сте многе награде, поред Бранкове и награде Радоје Домановић за укупан допринос српској књижевној сатири, ове године сте добили и награду за најбољу дечију књигу на 58. међународном Сајму књига. Да ли мислите да су награде и повеље прави начин да се покаже квалитет књижевног дела?

- То је један од начина! Ипак, о квалитету најбоље говоре продати примерци књига. Не волим да се хвалим, али нисам сигуран да знate: у октобру месецу Издавачка кућа ЛАГУНА продала је 2.542 моје књиге. Не верујем да би у ова оскудна времена ико куповао књиге које то не завређују!

Гроби: Кажу да су деца и одрасли заборавили на књигу и њену вредност поред интернета. Како се изборити са тим?

- Књига ће се сама изборити, не морамо јој уопште помагати. Књига је стара 2.500 година, а компјутер и интернет тек двадесетак-тридесет. На нама је да помогнемо деци да не робују компјутерима и интернету, већ да они њих држе у заробљеништву, и употребљавају их само кад је то потребно. Јер, да се разумемо, и компјутер и интернет су добре слуге, а лоши господари!

Гроби: Позиција књиге у свету и код нас некад и сад.

- И некад и сад књига је била и јесте човеков највернији пријатељ.

Гроби: Каква веза постоји између Вас и Николе Тесле?

- Моја мајка Милеса ме у детињству звала Теслом, јер сам непрестано носио књигу у рукама и читao.

Гроби: Шта се десило са емисијом „Фазоне и форе“?

- Укинута је, као и многе друге добре емисије. Све телевизије су приватизоване, а њиховим власницима не пада на памет да васпитавају српску децу добрым емисијама о свом трошку. Они гледају само колико профита да извуку, а што мање да их то кошта!

Гроби: Шта можемо да очекујемо од чика Рашума у будућности?

- Још неколико песама и још неколико књига. И Богу хвала, још неколико унучади!

Марија Стефановић II,

Од читања се расте

Јасминка Петровић је најпопуларнија и најпревођенија српска књижевница за децу. Поред бројних књига за које је добила и неколико престижних награда, учествовала је у различитим програмима који подстичу дечију машту и стваралаштво. У едицији „Без длаке на језику“ изашле су књиге „Секс за почетнике“, „Школа“, „Како постати и остати глуп“.. Многе од њих су нашле свој пут у свет. Приручник „Секс за почетнике“ је најпопуларнији јер је преведен на чак 25 језика. То је био повод да је замолимо за интервју на који је она љубазно пристала на чemu јој се бескрајно захваљујемо.

Гроби: Дијломирали си џе штапски језик и књижевноси а кренули џујеш новинарсиву, ћосиши ћисац. Јша Вас је ојределило да ваш рад усмериши ка деци?

- Студирала сам шпански језик и књижевност, али нисам дипломирала. Стигла сам до усменог дела дипломског испита и стала. Онда су се родили Игор и Ана, почела сам да радим најпре на радију, онда у маркетингу и то, остало вечно студент. Док су моја деца одрастала није било ни играоница ни професионалних аниматора, а видео игрице су се тек појавиле. Муж и ја смо их забављали тако што смо им причали приче и што смо им правили кућне позоришне представе. Одувек сам волела да измишљам смешне, необичне догађаје, а нарочито кад су Игор и Ана били мали. Све што су се они громкије смејали, моја машта је све више лудовала. Временом сам научили једну важну животну вештину – слушање. За мене су деца најбољи учитељи.

Гроби: Јша бисије извојили као кључну сивар од нејроцењиве важноси за развој сваког младог човека? Да ли мислиши да Ваше књије могу да јомоју у џоме?

- Полазећи од себе и своје деце, мислим да главну улогу у најранијем детињству играју бабе и деде. Док родитељи брину шта ће деца да једу и обуку, баке и деке само смишљају како ће децу да разоноде, а као што знамо, кроз игру се најбоље учи. За одрастање су важни сви они добронамерни људи који се краће или дуже задржавају у дечјем свету. То могу да буду: стрпљива учитељица, наслеђани комија, дарежљива тетка, праведни јујак, па чак и љубазна касирка у продавници на углу улице. Како већ каже изрека „Кад је ученик спреман, учитељ се појави“. Верујем да уметност мења свет, па самим тим и књиге. Сећам се какво сам „просветљење“ и сама имала кад сам прочитала „Ловца у житу“. А да ли моје књиге помажу деци и младима, то ћете ви рећи;-)

Гроби: Књије „Школа“, „Бонјон“, „Секс за џочејнике“, „Како ћосиши и осиши џуј“ „Породица“ на хуморан начин „Без длаке на језику“ говоре о свакодневици нашег џинеџерској живоји. Како Вам усјева да из џерсијиве одраслој, јако добро сликаје младе људе?

- Моја теза јесте да је одрастање тешко, али врло занимљиво. Све што нам се дешава по први пут у животу изазива стрепњу, узнемиреност, а често и страх: први корак, први дан у школи, први писмени задатак, први пољубац, први сексуални однос, први растанак, први успех, први неуспех... После се ми смејемо и препричавамо како је то све било, али док траје, није лако. Кад би ме неко повредио у детињству и младости, стискала сам песнице и обећавала себи да нећу заборавити тај осећај неправде кад једног дана будем

порасла. Трудим се да ми тај завет буде стално пред очима док пишем за децу и младе. Сликовито речено, док настаје књига, једном ногом сам у својој младости, а другом у џашој. Као да стојим истовремено у два чамца. Биће добро све док успевам да одржим равнотежу. Ако се сувише ослоним на једну ногу, одох „бућ“ у реку.

Гроби: Одакле идеја да у књизи „Школа“ на овакав начин једногаште школу, школски живот, ученике, наставнике?

- Морам да вам признајам да ја баш нисам волела школу. У основној сам била добар џак, али кроз гимназију сам се провукла као „писмо испод врата“. Отишла сам на природни смер због друштва и тако четири године мучила и себе и наставнике. Наизменично сам падала на поправни џа из математике, џа из физике. Тих година сам била несрећно заљубљена у младића који уопште није знао да постојим. Било ми је тешко и због развода родитеља... Све у свему, општи хаос. У једном тренутку сам имала идеју да се испиши из гимназије и школовање завршим ванредно. На сву срећу, то нисам урадила, јер знајући себе, питање да ли бих икада и матурирала. На крају сам ипак успела да завршим школовање са својом генерацијом, али „на мишиће“, уз велику подршку мог разредног, Драгослава Јовановића, званог Драганче. А како је уживоту све засновано на „ред купус, ред сланина“ за време мог школовања било је и много смеха, радости, комедија забуне, дирљивих и бајковитих тренутака. Надам се да вам је сад бар мало јасније зашто књига „Школа“ изгледа баш тако.

Гроби: Да ли си џе корисиши сопствена школска искушива или си џе имали „јомоћ јријајеља“ и којих?

- Књига „Школа“ настала је другачије од свих мојих књига. Писала сам је у време бомбардовања. Урадим ја

неколико типова наставника, па одем у Креативни центар. Ја наглас читам шта сам написала, Боб Живковић се церека и црта скице, а остали запослени вичу углас: „Е, исти мој наставник!“, „А да чујете шта се нама једном десило на часу географије!“, „Није то ништа, код мене у школи је била једна наставница која је...“. Онда засвирају сирене, свако оде на своју страну, а ја трк кући да наставим са писањем. Једном ми је totally нестало инспирације, па сам питала моју џерку: „Ана, да ли ви имате тужибаду у разреду?“ А она као да је цео живот чекала баш то питање крене детаљно да ми објашњава: „Наравно да имамо. То је Никола, он нас ученике тужи код наставнице, а наставницу тужи код директорке“.

Гроби: Да ли бисије се јоново вратиши у школу? Јашо?

- Искрена да будем, не. Било доста, сад ишчекујем нека нова искуства.

Гроби: Кome је јеше – наставницима или џаци-ма?

- Мртва трка. Ја се увек питам, ко се више радује распусту, џаци или наставници?

Гроби: Да ли се јреба јлашиши наставникове чувене клешве да се најслађе смеје онај који се јоследњи смеје?

- Све зависи ко изговара клетву „диктатор“ или „ђачка мајка“.

Гроби: Биши или не биши, наставниковљубимац или антихристи?

- Највише се исплати да си „насн‘це, насн‘це, могуја“?

Гроби: Да ли биши џак џенерације или добиши гијому особе која најдуже није имала дечка или биши џак обичњак?

- Мој животни мото је: буди оно што јеси и нећеш да погрешиш.

Гроби: Јашо је јрва школска љубав најљеши а најбољнија?

- Кад је још Јесењин рекао: „Тих година смо ми сви волели, али су мало волели нас“.

Гроби: У књизи „Секс за џочејнике“ мноћи од нас се јрејознају или никад јо не би признали. Јашо сви јојузвене када им се јомене јеме секса? Јша је јеше јоднеши сијиг или блам?

- У нашем народу се секс углавном везује за „бездразлуке“ и „масне виџеве“, а не за одрастање, пубертет, сексуалност, љубав, партнерске односе, продужетак људске врсте, срећу и сл. Код нас је то прилично табу тема, о њој се много не прича. Када се говори о сексу и младима то су претежно статистички подаци из црних хроника – злостављање, оболели од сиде, малолетничка трудноћа и сл. По књизи „Секс за почетнике“ већ годинама се одржава пројекат „Усуди се да питаши“ за ученике виших разреда основне школе. Идеја је да учесници најпре отворено разговарају о поглављима из књиге која их посебно занимају. Затим у мањим групама пишу кратке драмске форме на теме које су сами одабрали, а онда уз помоћ водитеља увежбавају своје глумачке улоге. После десетак радионица следи јавно приказивање припремљених драмских игара пред осталим вршњацима, наставницима и родитељима, а

онда сви заједно, без стида и блама разговарају о сексуалности и сазревању. Пројекат је базиран на питањима. Одрасли нису власници одговора. Жivot најчешће и не нуди одговоре, али смелост да се постави питање, у себи носи велики део одговора. Радионице пројекта „Усуди се да питаши“ урађене су по принципу јастука у који се шапуће све оно што не сме гласно да се изговори. Ето, како све књига може да живи међу читаоцима.

Гроби: Зашијо заљубљивање ређе јрелази у љубав, а џешће јодљубљивање?

- То питајте хормоне, а не мене.

Гроби: Зашијо је некада раскид био „давање корије“ а данас се „добија ноћа“?

- Какогод да ти вољена особа саопши да раскидате, ти ћеш да патиш. Тако је било некад, тако је и данас. И оно што је такође важно знати, нико не може да пати уместо тебе. Али искуство каже да „раме за плакање“ може много да помогне.

Гроби: Када можемо очекиваши „Секс за џочејнике 2“? Судећи јо атмосфери у српском друштву да ли је могуће да „Секс за џочејнике 2“ издаји Памелу, и убаци Станију и Сорају... Нећеће ваљда?

- Ја сам написала шта сам знала и умела, од мене доста (на ову скупоћу). Ако „Секс за почетнике“ помогне једном детету да не упадне у мрачне стране секса, бићу срећна.

Гроби: Књија „Како ћосиши и осиши џуј“ чини се да се директно субројашавља школи и школском сисијему. Какво је Ваше мишљење о ганању школсиву? Имаје ли неке идеје које би дойринеле њејовом јобољашању?

- Мислим да савремена деца и млади заслужују модернију школу у којој ће бити више истраживачког рада, тимских задатака, тема по избору, разговора, гостију, одлазака у музеје, природу, културне институције и сл. Млади поседају велику енергију, памет, шарм и хумор. Ако им помагнемо да своје способности и талente усмеримо у позитивном смеру, благо нама, а ако их приморавамо да мисле нашом главом, а не својом, тешко нама.

Гроби: Оно што чини важан део Ваших књига су и дужовије, занимљиве илустрације и карикашуре Боба Живковића. Како је дошло до сарадње са њим?

- Боб и ја смо другари преко 20 година. Волимо се, поштујемо, разумемо и имамо поверења један у другог. Он ради са другим писцима, ја са другим илustratorima, али кад смо на двоје на истом задатку, увек се деси нека чаролија.

Гроби: Да ли све у животу бојије овим здравим хумором којим одишу Ваше књије? Јесије ли џакви и у јривашном животу?

- Моја баба ме је научила да је „смех најбољи лек“ и ја овај рецепт преписујем и себи и својим најмилијима.

Гроби: Имаје ли неки „ђајни рецепт“ за што који може да ћосиши са чијаоцима Гробија и ученицима Гимназије „Светозар Марковић“ из Ниша?

- Буди свој.

Разговор са академиком Владетом Јеротићем

„У тренутку рађања сваког детета анђео додирне чело детета и оно заборави све што је донело собом на свет. Али, све то заборављено остаје у њему скривено присутно.“

У организацији Филозофског центра за психоанализу, у четвртак 31.10. 2013. у амфитеатру СПЕНС-а у Новом Саду, одржано је интерактивно предавање академика Владете Јеротића на тему: „Психоанализа у Русији пре револуције“. Уводничар предавања био је филозоф Милан Попов који је представио савремено руско мишљење антропологије као „научну филозофију човека“. Ученици четвртог разреда наше гимназије присуствовали су предавању и поставили неколико питања.

Гроби: У једном делу предавања поменули сте јеврејску изреку: Ако не постанемо боли, постаћемо гори. Како се овај процес доводи у везуса са појмом борбе?

-Агресија је лош термин за нагон, енергију. Уколико није управљена ка добром одредишту, она може да прерасте у агресију која може бити бенигна и малигна. Троцки је можемо рећи, био хришћанин. Говорио је о потреби перманентне револуције, а таква револуција је теза хришћанства. Христова револуција представља борбу човека са самим собом-тешко је направити човека човеком, а мора бити човек! Постајање човеком дешава се већ по рођењу. Мајка најбоље пријатељице моје мајке била је бабица и често је говорила да по рођењу детета можете препознати у каквог ће човека израсти. Наравно, она није познавала Хипократову типологију темперамената да би могла прецизно одредити да ли је дете сангвиник или меланхолик. До треће године дете учи. Адлер саветује да дете не треба плашити, не треба потцењивати, не смемо га лагати нити претерано размазити. Али, уколико га васпитавамо престрого, дете ће развити осећај инферироности и кроз живот свакодневно ступати у конфликте са самим собом, што представља комплекс личности, у конфликт са ауторитетима и средином коју жели да надвлада како би се ослободио осећаја потлачености.

Гроби: Сматрате да је за децу боље да одрастају у средини у којој родитељи полемишу, него у средини у којој се ђуту. За што?

- Ђутање није исто што и тишина; тишина смирује, оплемењује. Када се родитељи свађају, без вике, дете учи шта је дијалог и како треба водити ваљану, продуктивну расправу.

Гроби: Писање дневника Вас је увело у простор књижевности. Да ли је писање освешћивање несвесног?

- Писање је бунт; то је енергија која је нашла прикладан начин да се оствари и не трансформише у агресију. Развој човека подразумева перманентну револуцију, борбу са самим собом. То је процес индивидуализације човека и потврда тезе да је човек и датизадат. Он је хомо креатор, хомо инвестигатор, хомо луденс и хомо религиосус. То су поља испољења несвесног које је у психоаналитичкој традицији тумачено као аморално, асоцијално.

Гроби: У психолошким огледима из домаће књижевности „Дарови наших предака“, говорећи о динамици творца у Његошевој „Лучи микрокозми“ откривате читаоцу поље једновремености у којој су и Бог и Сатана и човек. Каква је природа њиховог односа?

- Природа односа Бога и човека јесте сарадња; отуда једновременост. Човек перманентном револуцијом сарађује са Богом.

Разговор са господином Јеротићем смо овог пута само започели, а бићемо у могућности да га наставимо у марта месецу када буде дошао у нашу гимназију као гост предавач. До тада, размишљајте о бесмртности душе, присећању и односу свесног и несвесног...

Маријана Илић IV₂

На млађима свет остаје 2013.

Концерћ добродошлице џрвцима, одржан 23.10.2013. у свечаној сали Гимназије „Што је музика у школи болја, шо ће и школа бити болја“

И ову школску годину почели смо весело уз музику и добродошлицу првацима, приређујући концерт „На млађима свет остаје“. Нашим концертима шаљемо поруке љубави, толеранције и доброг расположења, који често недостају у свакодневном раду и животу свих нас. Почињемо песмом „Нек свуд љубав сја и људе нека спаја“, а убудуће имамо и нову „Гимназијску песму“ која је на овом концерту премијерно изведена. Песму поклањам хору „Гимназијалке“ и Гимназији „Светозар Марковић“ за 60. рођендан.

Разија Шпановић,
професор музичке културе

ученица билингвалног одељења другог разреда, која је родом из Јужне Кореје и певала нам је песму на материјем језику, заједно са другарицом из одељења, Маријом Стефановић. Имали смо прилике да чујемо разне музичке жанрове, од Моцарта и Хајдна, преко Рибље Чорбе до Џеси Џеј и Адел.

На крају смо чули и „Гимназијску песму“, којом ће се убудуће завршавати концерти музичке секције. Неке чланове публике је понела песма, па су на задњем рефрену не знајући за паузу, запевали из свег гласа, а хор је застаса и тиме изазвали општи смех.

Обећање професорке Разије, је испуњено, било је то заиста веће за памћење!

Стефан Стојановић II₆

Разговор са професором

Сада већ одлазећи професор веронауке, Бојан Крстић, поделио је са нама неке своје ставове, мишљења и догађаје из живота.

Гроби: Када сте дошли у нашу школу и како је изгледао ваш долазак?

- Школске 2003/2004. са благословом садашњег патријарха српског Његове Светости Господина Иринеја, а, тадашњег Епископа нишког, упућен сам у неколико школа као вероучитељ, међу којима је била и Гимназија „Светозар Марковић“. То је била прва година мог службовања. Сећам се из те прве године, да се нисам у почетку најбоље снашао, пре свега као педагог. И, да сам одмах на почетку добио добротворну критику, од управе школе и од неких колега. Укратко, у свом уму сам имао школу из 80-тих, када сам ја био средњошколац и када су односи између ученика и професора били значајно другачији. Требала ми је помоћ колега и време да се уклопим у систем и да разумем промене које су се у међувремену додогдише. Данас, десет година касније још увек нисам сигуран да знам шта је то професор у савременој српској школи, а искрено, чини ми се да никада нећу ни бити спреман да потпуно прихватим овакав квазилиберални систем школства. Називам га лажном слободом, јер овај систем уместо да ученике ослободи незнања, некултуре и порока, још већма оставља простора за суновратличности.

Гроби: Какви су тада били ђаци, а какви су садашњи гимназијалици?

- Нема превелике разлике између гимназијалаца из те 2003/2004 године и данашњих гимназијалаца. Увек је било мудрих ученика који су знали зашто иду у ову школу и трудали се да из ње извuku највише што могу и да се што боље спреме за живот. Као и оних, мало наивнијих, који време предвиђено за сопствено напредовање (читај: младост) доживљавају као време за забаву, дружење, провод (младост-лудост). А, онда кад то време исццури, тада више нема сврхе човеку говорити о пропуштеном времену које више не може да се врати. Цитирао бих овом приликом М. Бајагића: „Године пролазе, нервозним кораком...“

Вртоглави развој технологије свакако мења обичаје и дух времена. Појачава се технолошки притисак на личност човека. Данашњим младим људима је све теже да се одупру техноманији и својеврсном насиљу која ова доноси. Неограничен и углавном не контролисан приступ небројеним бескорисним садржајима велики је изазов за ум младог човека. Добро је сетити се поуке Апостола Павла да нам је све дато, али нам није све на корист.

Гроби: Шта Вам се допало у нашој школи, а шта не?

Допада ми се ентузијазам великог броја ученика. Млади људи, а, к'о живи ватра, раде озбиљно, припремају се за живот.

Нимало ми се не допада претерана опуштеност у понашању појединих професора и ученика, која, сматрам, не приличи школи као васпитно-образовно установи. Ученици и професори заједно пуште цигарете. А, овамо, елитна нишка гимназија, будући академски грађани.

Гроби: Шта бисте променили?

- Свакако не управу школе, ако сте на то мислили. Мишљење управитеља школе је свакако важно, али је још важнији дух ове младости. Мењао бих менталитет младих, старији су се показали и више него што су смели. Мало бих порадио на господском понашању. Нпр. кад звони за крај часа ученици се, као својеврсни стампедо, сјуре низ степениште школе, јурећи у сусрет кесици чипса и флашици кока-коле. Да сам ја гимназијалац, то бих променио код себе. Може као стампедо, а може и господски, натетнате. Уосталом, кока-коле ће увек бити, чак и кад је више не будете желели!

Волео бих да у нашој гимназији, али и у свим школама постоји молитвени кутак, рецимо мала капела, за ученике и професоре вернике, који имају потребу да се помоле Господу или исповеде. Псеудоевропејце, који се зарад „напредних идеја“ подсмеђују овом предлогу, подсетио бих да велики број школа на Западу, управо обезбеђује овакве услове својим васпитаницима.

Такође, веома би ме радовало стварање материјалних услова за оснивање секција у којима би се ученици бавили неким корисним занатима. Завидан број наших ученика се бави спортом, то је добро, али, немамо никоје скрећење за бављење рукотворним занатима, рецимо дрводељем, грнчарством, плетењем или везом, калиграфијом и сл. Да се ћак одмори од учења кроз креативни ради стварање, не уз таблет и андроид.

Гроби: Како сте постали свештеник, шта је у Вашем животу утицало на ту Вашу одлуку?

- Духовни преображај и спознају, и ко сам и шта сам, и шта ми у животу недостаје, и на кога могу, и на кога не могу да се ослоним, доживео сам у рату, док сам служио војни рок у Винковцима. По изласку из тог лудила уписао

сам Богословски факултет СПЦ у Београду, и после је све ишло својим током. Најпре сам своме народу служио као вероучитељ у нашој, и још неколико других нишских школа. 2006. године сам рукопложен у свештени чин ћакона, а 2012. благовољењем Владике нишког Јована рукопложен сам у чин свештеника. Свештенички чин у коме сам, за мене, пре свега, значи могућност и благослов да служим Свету Литургију и да и себе и свој народ уводим у заједницу са Богом.

Гроби: Шта би сте препоручили читаоцима да обавезнот прочитају?

- Другујте са књигом, то је, дефинитивно, један од бољих начина да успорите сопствено духовно и интелектуално урушавање. Посетите црквене књижаре, имамо их две у граду Нишу. Наћи ће се нешто за сваког од вас. Поред духовне литературе, препоручујем српске писце, руске класике, али и норвешког писца Јустејна Гордера. Геopoетика већ десетак година издаје његова дела. За љубитеље дубоких мисли препоручујем Софијин свет, а онима који воле да заврше књигу за једно поподне Девојка с поморачама.

Гроби: Шта гледати на телевизији данас, шта би било корисно, а шта је боље да избегавамо. Имате ли нешто да препоручите?

- Чувајте се, децо, абер-кутије (абер - глас, новост; абер-кутија – пежоративни израз за телевизор или компјутер). Шта би било корисно нисам сигуран, а треба избегавати телевизијски програм онако генерално. Жivot треба да буде слободан од шеме тв програма за ову недељу, од наистикалуп серија и ријалитија и преноса спортских догађаја које пресецају рекламе за пиво. Да сам ја нешто млад, ја би још у петак пре подне договорио излазак или дружење. Да ме неко не претекне и преотме девојку. Двоје младих сами, рука у руци, шетају нашим малим градом, и ето ти лепа прича за унуке. То, ако имаш петљу да позовеш девојку на

гледање, ако немаш, ти онда седи за компјутер и чекај да те неко „лајкује“.

Гроби: Да ли интернет доноси више штете него користи данашњој омладини и како изаћи с тим на крај?

- Интернет је савако нешто што је обележава данашњицу, систем који повезује цео свет и претвара га у глобално село. Тешко је, данас и замислiti комуникацију и пословање без њега. Али, да ли интранет у свом тоталитету или селективно, ја мислим селективно, оно што мене интересује, оно што рецимо не стижем да пронађем у уџбенику за трећи разред географије или биологије, оно што ми остаје не доречено могу да укуцам и да пронађем на интернету. Дакле, рећи ћу да интернету као средству за допуну сопственог знања, надоградњи културно и духовној. Па као у животу, тако и кад је интернет у питању, треба изабрати само оно што је човеку на корист, и што ће унапређивати његови и интелектуалне и духовне снаге. Али, треба бити обазрив, нису сви садржаји на нету корисни за човека, далеко је више оних душепогубних или бар некорисних. Постоји велика опасност од самоизолације и упадања у виртуелну "стварност", што води губитку сопственог идентитета и живота.

Али, опрезно. Кад приметите да радије седате уз компјутер него са пријатељима, знајте да сте већ духовно поробљени сопственом страшћу и треба да постите од абер-кутије. Средњошколци који увекли сами сурфију интернетом морају сами да се чувају, на њима је одговорност.

Гроби: Шта бисте поручили нашим читаоцима?

- Ваше читаоце, а своје ученике доживљавам и ословљавам са господо хришћанска. То је духовно звање, тако потребно свима нама. Још само да и сами почнете о себи да мислите тако. Толико ми можете учинити, толико дугујете својој још нерођеној деци и потомцима.

разговор водили:

Стафан Стојановић II₆
Теодора Хафнер II₆

Еуриаде 2013.

Литерарно-филозофски фестивал науке и уметности

Овај међународни фестивал науке и уметности одржава се у регији 'Euregio Maas-Rhine', дуж границе Холандија-Немачка-Белгија. Фестивал представља нове идеје у областима: сликарство и вајарство, књижевност, филозофија, економија, омладинске иницијативе, концепти. Важан део фестивала представља додела Мартин Бубер награде. Њени добитници су и Ханс Дитрих Геншер, Гари Каспаров, принцеза Ирена, Михаил Горбачов, Ирина Вирганскаја, Хелмут Шмит и многи други као и пројекат „Млади у дијалогу“. У оквиру фестивала одржава се серија концерата (март, април, мај), Амадео музички фестивал (август), Еуриаде додела награда, пројекат „Млади у дијалогу“ (октобар, новембар) и серија филозофских семинара на Универзитету Мартина Бубера. Тема овогодишњег фестивала Еуриаде је **Харизма**, а тема есеја: "Living Life from the Depth of your Soul".

"Baltic Sea Net" - 2013.

Такмичење у писању филозофских есеја на енглеском језику

Поводом светског дана филозофије, Зрењанинска гимназија организовала је такмичење у писању есеја на енглеском језику у суботу, 02.11.2013. са почетком у 11 сати. Ово такмичење одржава се под покровитељством Унескове Међународне асоцијације "Baltic Sea Net" и Финске асоцијације професора филозофије. Есеји се пишу два сата, под шифром, а четири теме су саопштено на самом такмичењу. Ученици бирају једну од понуђених тема које дотичу различита филозофска подручја. Могу се користити речници енглеског језика. Есеје вреднује међународна комисија професора филозофије (професор евалуатор наше гимназије је Бојана Голубовић, наставник филозофије), а два најбоља рада проглашена на Светски дан филозофије биће промовисана и штампана.

Нашу гимназију представљале су **Нина Милен-**

ковић IV₂ и **Ленка Пауновић IV₂**. Рад Ленке Пауновић на тему: "They who can give up essential Liberty to obtain a little temporary Safety, deserve neither Liberty nor Safety" освојио је бронзану медаљу. Од 21 такмичара у други круг ушло је само 4 есеја. Услов за улазак било је минимум 7,5 поена. Сваки рад је прегледало најмање двоје евалуатора.

Такмичење је припрема за Српску олимпијаду филозофије која ће се одржати у Пожаревачкој гимназији у марта 2014. уз подршку Српског филозофског друштва, а по међународним пропозицијама. Овогодишња Филозофска олимпијада ће се одржати у Литванији од 15-18. маја.

Бојана Голубовић, професор

Етно секција на Пекарским данима у Алексинцу

Традиционална манифестација "Пољопривредне школе Шуматовац" **Пекарски дани** одржана је и ове године од 16. до 18. октобра. Током три дана трајања организован је читав низ едукативних и забавних активности. Гости Алексинца и Пољопривредне школе били су ученици средњих школа из Србије и региона. И етно секција наше школе заједно са професорком информатике, Жаклином Ефтимовски, имала је част да и ове године буде њен учесник.

Циљ овог такмичења је направити и аранжи-рати најлепши славски колач који оцењује стручни жири и посетиоци ове манифестације. Нажалост, наша школа ове године није освојила ниједно место али зато смо добили бројне похвале посетилаца и захвалницу за учествовање.

Поред тога што смо имали прилику да посетиоцима покажемо своје умеће, шалимо се и дружимо, обишли смо и два манастира Свети Роман и Ђунис, чији су обилазак обезбедили организатори.

Манифестације попут ове су превасходно су осмишљене као средство за очување културне баштине и упознавање што већег броја младих људи са нашим

културноисторијским наслеђем од којих је традиција прављења и украшавања славског колача само једна у низу.

И мада пут од Ниша до Алексинца није дуг, ми смо далеко одмакли стазама очувања српског идентитета, преко славског колача па до обиласка манастира, тако да смо се кућама вратили продуховљени и испуњенији него што смо били. Желимо да то осећање српства поделимо и са читаоцима „Гробија“ и зато све топло позивамо да и следеће године пођу са нама.

Тина Раденковић II₆

Обележен Светски дан хране

Светски дан хране који се обележава 16. октобра ове године прослављен је и у нашој школи. Еколошка секција на челу са професоркама Душицом Мильковић и Соњом Влаховић-Николић организовала је у међусмени презентацију, изложбу фотографија и предавање о глади у свету, храни и практичним начинима употребе хране. Интересовање је било велико, сви су сазнали нешто ново и занимљиво. Охрабрени позитивним коментарима,

чланови секције ће се и следећи пут трудити да буду креативни и оригинални.

Кристина Милосављевић III₃

Огледали смо се у огледним часовима

Огледни час из музичке културе

Обележавање јулибилија 200 година од рођења Вердија и Вагнера

Огледни час је одржан 8.10.2013. са ученицима III₁ и III₂ у свечаној сали школе, уз присуство великог броја професора, школског педагога, психолога, помоћника директора и ученика III₅, II₇, II₆ и II₂.

Наставна јединица била је Ђузепе Верди и Рихард Вагнер. У оквиру овог часа истовремено смо обележили велики јубилеј: 200 година од рођења Вердија и Вагнера, највећих оперских композитора 19. века.

У уводном делу часа подсетили смо се развоја опере до 19. века, а онда је ученица Јоцић Христина III₁ приказала је презентацију обележавања 200 година од рођења Вердија и Вагнера у свету и код нас.

У наставку, ученици и сви присутни су слушали део „Кас Валкире“ из Вагнерове опере „Валкира“. То је уједно била најава игровне активности које су потом извеле ученице Николић Дајана (играла је Вагнера), Нешић Јелена и Јовановић Петра (организатори интервјуја са господином Вагнером).

Након тога, Катарина Крстић је на клавиру извела део свадбеног хора из опере „Лоенгрин“.

Прича о Ђузепе Вердију, почела је уздизањем пароле VIVA VERDI говорећи о Виторију Емануелу, краљу Италије који је ујединио ту државу у 19. веку.

Огледни час из хемије

Хемија је у четвртом разреду прилично интересантна, због тога што проучавамо једињења која граде живи свет - биомолекуле. Највише нам се свиђало што у сваком тренутку можемо да повежемо све што учимо на часу са свакодневним животом. А ова тема „сахарида“ је прилично „засладила“ наше школске дане. Искрено речено, кад нам је професорка рекла за огледни час, нисмо имали представу шта нас чека. Једино што нам се одмах допало је да овај час неће бити стереотипан, да неће бити класичног пропитивања, већ ћемо на мало другачији начин утврдити шта смо научили. Са припремама смо кренули одмах. Сваког часа смо

увежбавали и понављали сваки задатак. Било је јако интересантно, јер је час био изузетно динамичан, сви смо били активни. Али професорка никако није хтела да дефинише групе и да да конкретне задатке, већ смо на сваком часу увежбавања били различито подељени.

У понедељак 21.10.2013. када је требало да изведемо пред свим осталим професорима огледничас, свако од нас је имао мало треме и еуфорије. Надали смо се да ће све бити како смо очекивали. Професори су се окупили и онда смо почели...

Прво смо се поделили у три групе тако што је свако добио папирчић на коме је писао назив неког сахарида, и

себе ставио у одговарајућу групу шећера.

Први задатак је био да све групе напишу особине за групу шећера у којој се налазе, што смо успешно савладали.

Други задатак је био тежи и захтевао је знање формуле, али нам је и ово било лако.

Трећи задатак је био да се сложе хемијске реакције јер су реактanti и производи реакција били написани посебно на папирчићима. Када би се читава реакција склопила, објаснили бисмо цео процес.

Четврти задатак је била потрошачка корпа. Ово нам је било убедљиво најинтересантније, јер су све ове ствари заиста свуда око нас, а ми нисмо свесни колико се науке крије у њима. Имали смо производе који се користе сваког дана као што су чоколада, млеко, купус, јабуке... и за сваку од њих смо говорили који од шећера

садржи. На крају је свака група и доказала присуство неких шећера у банани, кромпиру и хлебу, помоћу одређеног реагенса.

На крају часа професорка је све присутне, па и нас, изненадила потпуно непознатом потрошачком корпом у којој су се налазили производи за које никада не бисмо рекли да се у њима налазе сахариди, као што су, лекови, вештачка кожа, слачица, и још неки.

Јако је битно напоменути да су сви ученици IV₅ изузетно поносни што је професорка хемије, Маја Ђорђевић изабрала баш наше одељење као одељење које ће реализовати огледни час.

Ако нас питате да ли смо задовољни, јесмо. Научили смо пуно тога, али смо се и забавили и желимо да оваквих часова буде још више.

ученици IV₅

Песма о обичном маркеру

Ево једног од многих разноврсних искуства са почетка школске године.

Песма о обичном маркеру

Први зраци сунца,
Кроз прозор су ушли,
И обасјали маркер
У професорској руци.

Учионица дотле тиха,
Постала је гласна соба,
Стало је у њу тридесет ђака,
И професора један комад.

И тај маркер што црно мастило лучи,
Говорио је свима
„Само мене узми“!

„Немој ником да ме даш јер ти користим
Ученицима ћу многе приче да разбистрим.

Урош Ђурић I₃

Ова песма настала је као илустрација првог сусрета ученика првог разреда са новом школском средином. Хаос, нови људи, необична питања. Шта ли се то од мене тражи? Да се само не обрукам! Сви су ми рекли да је први утисак најважнији. Али какав то утисак треба да оставим? Која је то лекција коју треба да научим?

Професорка говори о уметности. Подиже обичан маркер који свакодневно користимо и пита: „Може ли овај фломастер да постане предмет уметничког дела?“ Одговори разни, крајњи закључак је: "Па, наравно да може. Онда се прича развеже о томе шта би све о једном маркеру могло да се каже. Гласови, мишљења, питања...

Током малог одмора, саме од себе склопише се речи и на почетку наредног часа ученик поново подиже руку и објави: „Ево ја сам срочио песму о обичном маркеру, да ли је баш паметно дело, видећемо“.

Теодора Гавrilović I₃

„Један клик мења све“

Још једном смо успели да посетимо јединствен догађај захваљујући нашој школи. Дане 07.11.2013. године група ученика наше школе присуствовала је представи „Један клик мења све“. Тема представе је насиље на интернету, проналажење начина за спречавање те појаве и превазилажење последица. Заснована је на истинитој причи која се десила у једном мањем граду у Србији. Публика је имала активну улогу и била је позвана да мења ток представе, предлажући и на сцени пробајући решења која могу допринети решавању ове све чешће друштвене појаве која негативно утиче на ментално здравље младих, оставља трауме, доводи до тога да се особа повлачи у себе, бежи од своје околине и реалности све у циљу да заборави оно што је проживела. Поред тога, научили смо и да смо сви ми, када лајкујемо слику или видео који позива на омаложавање поједињих особа, агресори и да су све особе које се појављују на

сликама и видео клиповима, жртве интернет насиља. Извођењу представе присуствовао је и министар омладине и спорта Републике Србије, господин Вања Удовичић. „Допала нам се представа, посебно то што смо имали прилику да учествујемо у њој.“ „Свидела нам се тема јер представља реалну слику онога што се често дешава код младих.“ „Поред поуке које смо извукли из ове представе, добро смо се забавили и научили како да уочимо проблеме овакве врсте на време.“

Катарина, Љубица I₁ Теодора III₁

Професори пишу Кери Бредио међу нама

Да живи у Њујорку, газила би по врелом асфалту у високим потпетицама и писала о неким другим темама. Али она поносно шета српском калдром и корак по корак нас води кроз урбане приче о младости, љубави, лудовању, животу, браку, превари, осуди, истини, сузама, болу, срећи, лепоти... свим важним и неважним ситницама које нашем животу дају посебан смисао. На духовит и смео начин написала је збирку приповедака „ИСКРИВЉЕНА СЕЋАЊА“ која је објављена у едицији Миленијум и први пут представљена на овогодишњем Међународном 58. сајму књига у Београду.

Дијана Ђорђевић „поносна мама, пријатељ, партнер, професор, писац“. Тако је она представила себе у својој књизи. Као професора је познајете, јер ради у нашој школи већ више година, као писца, упознајте је сада.

Лутка са насловне стране

Ако си девојче мора да будеш убава.

Реченица је на којој одрастају генерације... То је мит који форсирају сви. Избор најлепших жена света, најсексиплинијих глумица, певачица са најлепшом гузом, спортисткиња са најдужим ногама... Већина часописа форсира да морамо да будемо једнако лепе и преплануле у свако доба године, седе косе да се стидимо, за боре зна се, добар је Q10, ретинол, колаген, ботокс... и остale супстанце које не умем правилно ни да изговорим, ни да напишим. Усне мора да изгледају као виршле расечене на пола, жена после порођаја треба да има стомак раван као даска... Ако нисмо развијене као Саматна Фох, обавезно да уградимо имплантанте. Евентуално, да нам их дечко или муж поклони за рођендан. А ми пресрећно да то прихватимо и хвалимо се тиме. Мало пртене иде ако немамо добре ноге, јер су те операције компликоване, али нису немогуће. Чини ми се да се све своди на физички изглед, скупе крпице, маркиране ципеле, разметање звучним појмовима.

Када ми је пријатељица рекла да је видела фантастичан капут, који кошта више од 80 000 дин, ја сам рекла:

-Ма додаћу још толико, па ћу купити половна кола. Она је додала:

-Има и за 40 000, има и неки од 17 000

-Е тај последњи ми дође ћабе у односу на остале-кажем, а знам себе, отићи ћу да их макар погледам. С обзиром да на млађима свет остаје, морам и њих да дотакнем. Када одем код фризера, дођу цурице, мени преслатке, са већ сређеном косом да се фенирају за школу и да им фризерка угради уметке у косу. Ја у њиховим годинама нисам ни знала да постоје уметци за косу, а ни многе друге појмове. Али знам да се у мом друштву причало о Јасењину, Балзаку, Хесеу... да смо

многе песме знали напамет, да смо више времена проводили над књигом, него код фризера, и да смо у животу покушавали нешто да створимо сопственим радом.

Питам се где смо у целом том свету ми? Онај наш леп, танани део, који нас раздава од других. Онај део због кога смо ми за неког посебни, баш такви какви смо, са свим нашим врлинама и манама. Као бића са осећањима, жељама, тежњама, патњом. А када смо код патње, то осећање је посебно изопштено из друштва. Као да свако од нас треба да глуми увек једнако добро расположеног кловна, који ће забављати околину. Као да не смемо да потонемо у мрак, да тугујемо, болујемо...

Подржавам став да свако треба да буде негован и пријатан за очи и околину. Само ми је мука од цифрања звучних имена крема, препарата, апарата, елиминатора, регенератора, камуфлатора... Све радимо да себе физички представимо као савршене бића. Физичка лепота постала је императив. Када у часопису видим жену од шездесет година, са лицем жене од тридесет, и рукама и вратом старице, имам утисак да је неко нашрафио погрешну главу на тело. Који знак шаљемо? Да не старимо, за нас време стоји. Покушавајући да преваримо околину, варимо једино себе.

Да ли можда наше ситне боре и седе нису знак да смо у животу туговали, плакали, смејали се, волели, лудовали, летели у висине, падали на дно... Ништа лоше, ништа што није људски, и чега треба да се стидимо.

И ако у годинама које долазе неко нађе лепоту у нама зато што смо баш такви људи какви јесмо, прихвати нашу светлост и таму, воли у нама особу, а не фасаду, онда смо на добром путу да лепо старимо. И истински лепи оistarимо...

Да ли ће посао у будућности бити загарантован?

Округли сто

Највећи број незапослених у Србији су млади до 25 година. Европска комисија је одлучила да у наредне две године издвоји 8 милијарди евра за програм „Гаранција за младе“, како би им олакшала запошљавање након школовања.

У просторијама Медија центра у Нишу се 23. октобра одржао скуп „Округли сто“, уз подршку швајцарске организације за помоћ свету рада, „SOLIDAR suisse“. Сврха овог пројекта је да се ученици упознају са програмом, да се укаже на неопходност примене одређених механизама предвиђених европском гаранцијом и да се предложе мере за повећање броја запослених. Европска гаранција предлаже младима струку или посао у свакој земљи ЕУ четири месеца по завршетку студија.

Учесници пројекта су представници Националне службе за запошљавање, локалне самоуправе, привредне коморе, невладиних и омладинских

организација, новинари, уопште сви људи који би могли да помогну при повећању могућности запошљавања младих.

Састанку сам присуствовао и ја, и активно учествовао у дебати под називом „Могућност остваривања гаранције омладини за запошљавање у Србији - могућа или немогућа мисија?“ Лично, ја мислим да је то немогуће због услова у којима живимо, али уз пуно труда и рада можда је и оствариво.

На крају дебате смо дошли до закључка да би синхронизацијом Националне службе за запошљавање и министарства дошли до бољих резултата у запошљавању младих.

Овакве дебате одржане су и у другим већим градовима Србије. Надамо се да ти састанци нису безнадежни и да ће Србија увести сличан метод као што је управо увела Европска Унија.

Стеван Илић III,

„Клин се клином избија“

Дебатовање

У свечаној сали наше школе 20. септембра 2013. одржан је јавни час Дебатног клуба за све ученике који би хтели да нам се придруже. Резолуција овог часа била је: „Нато треба да изврши војну интервенцију у Сирији“. Циљ је био да се ученици боље упознају са формом документа дебате коју су осмислили чланови нашег клуба у оквиру пројекта My Speach 2013. Кроз дебатовање ученици су охрабрени да развију своје комуникативне способности и стичу нова познанства. Чланови бирају нове теме на основу актуелних догађаја у Србији, али и иностранству.

Учесници ове дебате су: Бошко Златковић IV₆, Јован Томић IV₆, Ранко Јашовић IV₆, Лазар Стошић II₃, Петар Пешић IV₃ и Вељко Вучковић II₂. Јавни час затворио је трећи члан негативног тима, реченицом - „Клин се клином избија...“, после чега је услед-

дио громогласан аплауз и посебно изне-нађење намењено бившим члановима клуба. На самом крају нови координатор Ленка Пауновић IV₂ изнела је програм Дебатног клуба за ову годину.

Вељко Вучковић II₂ и Лазар Стошић II₂

„Budva open“

8. међународно такмичење креативног говорништва „Чојство и јунаштво на делу“

У периоду од 15. 11. до 17. 11. 2013. године 180 ученика и студената из бивше СФРЈ имало је невероватну прилику да се дружи, упозна и такмичи. Они који су представљали нашу школу су: Јелена Владејић и Петар Радовановић у дебатовању, а у беседништву Петар Пешић и Александар Арсић, који је „чојски и јуначки, борбеним духом“ освојио 4. место.

изникао од змајевих зуба које посејах у земљу; од борбе изнискоше борбени. Реците свету да сте од мудрости и љубави изникли ви. Саградите споменик, напишите причу, испевајте песму, нек не чује један, већ хиљаду!“

Конкуренција је била веома јака, било је изврсних говорника са факултета политичких и правних наука. Од 5 награђених беседа, 3 су освојили студенти, 2 средњо-

школци. Једна од њих припадаје мени. Посебно сам поносан на то што сам успео да импресионирам строги деветочлани жири, који је оцењивао изражажајност, квалитет беседе, гестикулацију и акцентовање. Представник Отворене комуникације, чији су чланови искључиво студенти, је након што је чуо излагање моје беседе у финалу, изразио жељу за сарадњом са нашом гимназијом. Дебатери наше школе били су најмлађи и такмичили су се студентима и средњошколцима који у школама имају Дебату као изборни предмет, и уче га

„само 2 часа недељно!“ Петар Пешић је имао фантастичну беседу о Кањошу Маџедоновићу и борби против Фурлана, али нијансе су одлучивале о проласку у финале и жири, нажалост, њему није био наклоњен.

Надам се да ово није било моје последње учешће на такмичењу у Будви и да ћу и као студент Правног факултета, који планирам да упишем, постизати још боље резултате и промовисати своју гимназију, факултет, град и нашу земљу.

Александар Арсић IV₂

Како је то бити „билингвалец“?

Ми нисмо типично одељење математичког смера. Сваки дан проведен у овом одељењу изгледа као епизода неке комедије. Не постоји час када нам је досадно, а тих 45 минута је веома често испуњено смехом. Моје одељење чине интелектуалци, спортисти, музичари, комичари...

Поједине предмете имамо на страним језицима, за то сте можда и чули. На енглеском и француском језику слушамо математику, географију, историју, хемију и информатику. Професори који нам предају ове предмете углавном имају веома уникатан смисао за хумор. Ех, колико пута је само, мој друг из клупе, Новак за време географије био кажњен. Иако смо сви навикили на казне као сто су јединица која краси рубрику у дневнику или шетња до психолога, ове казне су другачијег типа. Добар пример би био онај пут када није слушао на часу па је добио задатак да испише три речи око којих се "вртела" лекција. И то сваку по 20 пута. Покушао је да

избегне казну тако што је рекао да је превише осетљив за тако нешто при чему се професорка само насмејала, пружила му маркер и назвала га малим деликатним цветићем.

Постоји толико ствари које чине ово одељење посебним. Ако споменете храну на неком часу, сматрајте да сте изгубили пажњу целог одељења наредних сат времена. Међусобно се разликујемо или имамо једну ствар која нас везује. Наш темпрамент. Веома често не пазимо шта причамо и то нас уваљује у свакакве невоље. Сећам се почетка ове школске године када ми није баш ишла хемија. Професорки сам рекао нешто што је схватила као изазов. Рекао сам јој: „Свака Вам част ако успете да ме научите све ово“. Моментално ми је дала задатак да спремим све лекције од почетка и то још на енглеском. Када сам покушао да се побуним она ми је само рекла: „Извини, штреберу“ и отиша. Сада сам јој захвалан због тога јер ми је стварно помогла.

Сео сам, потрудио се и постигао оне резултате за које нисам ни мислио да су могући. Наши професори нису као остали, не терају нас да учимо због оцене. Подстичу нас да желимо да будемо што бољи, бодре нас и то је оно што нам помаже да одемо један корак даље и

напредујемо.

Вероватно сте већ упознали нашу другарицу из одељења Ча Елис, која је из Јужне Кореје, али поред ње је било неколико ученика из других земаља. Хана се вратила у Немачку, Марко је у Аустралији, Кика у Америци. Свако од њих је на специфичан начин допринео интернационалној атмосфери нашег одељења и жао нам је што више нису ту са нама. Још се сећам када је Марко први пут требало да одговара неки предмет. Професорка га је позвала да седне испред ње како би лепо попричали на шта је он одговорио: „Нисам такав човек!“. Професорка није била расположена за хумор те се Марко ипак веома лепо испричао са њом.

Поред тога што имамо развијени смисао за хумор, волимо и да путујемо. Французи нашег одељења ће у децембру месецу провести недељу дана уживајући у зимским чаролијама Аустрије, све то захваљујући програму размене који је актуелан последњих пар година. Нешто сте сигурно приметили у претходној реченици. Тако је, ми енглези немамо никакав програм размене. Што би наша разредна рекла: "Једини излет који можемо вама да организујемо јесте пут до Нишке Бање под условом да сами купите карту". Шала на страну, надамо се да ће се ово ускоро променити како бисмо и ми посетили неку земљу у иностранству. Поред нас ученика и разредне, наше одељење од скоро краси једна биљка по имени Елвис. Увек је ту да саслуша и веровали или не, веома је ћутљив.

Код нас је постала традиција да сваке године организујемо маскенбал. Виђао сам стварно интересантне костиме а трудио сам се да и моји увек буду занимљиви. Џејмс Бонд, полицијац, вампир, кловнови, мађионици, црвенкапа. Било је свакаквих костима и са сигурношћу могу да кажем да ма колико се трудио, не могу да заборавим те журке.

Надам се да сада отприлике знате како је бити билингвалец. Имамо толико пуно доживљаја, толико авантура а за тако кратко време. Једва чекам да видим шта нас даље чека и надам се да ћу опет имати прилику да вам пишем о томе. Овај чланак посвећујем мојим друговима из одељења, БИЛИНГВАЛЦИМА.

Лазар Стошић II,

Са пеинтбола

Како је то бити „специјалац“?

- Зашто смо ми најбезбеднија школа у Нишу?

- Имамо 50 „специјалаца“ у свакој смени.

Ово је један од ретких вицева који се препричавају о нашој школи већ годинама, а ако вас занима у наставку текста можете сазнати шта заправо наши „специјалци“ раде и како изгледа наша школа из угла једног „специјалаца“.

Специјалци, како их сви зову, или ученици специјализованих одељења за математику и физику у нашој гимназији имају тежак посао.

Наиме, они морају да се боре прса у прса са најтежим предметима. Анализа са алгебром, Геометрија, Нумеричка анализа, Механика са теоријом релативитета, Атомска и молекуларна физика, Физичка електроника и још многи.

Напорно раде и на такмичењима и олимпијадама бележе врхунске резултате.

Поред Математичке гимназије у Београду и одељења гимназија у Новом Саду, Крагујевцу и Ваљеву, једино још Гимназија „Светозар Марковић“ у Нишу има одељење за талентоване ученике из области математике. Залагањем стручног актива математичара и Студијске групе за математику при Филозофском Факултету у Нишу, одељење за талентоване ученике почело је рад 1. септембра 1991. године са 20 уписаних ученика, популарно названих „специјалци“.

Неколико година касније, тачније 2005. Специјализовано одељење за ученике са посебним способностима за физику почело је са радом у нашој школи. Овакво одељење је једнинствено у Србији и чак никде у региону не постоји одељење овог образног профила.

Бивши „специјалци“ су веома успешни. Неки од њих студирају престижне европске и америчке факултете, док неки раде у највећим корпорацијама широм света као што су Гугл, Фејсбук итд.

Одговор на питање: „Како је то бити специјалац?“, стиче право из школских клубова ових одељења.

„Не осећам се као специјалац, осећам се као нормалан ученик. Задовољна сам смером и никада не бих уписала ништа друго, специјално одељење је најбољи избор! Јесте напорно, али увек се нађе времена за изласке, спорт и слободне активности, ако се добро организујеш. Професорски кадар је стручан и добар део њих предаје и на факултетима, тако да су предавања изврсна. Другари, када чују да си „специјалац“, мисле да си много паметан, а ја сам сигурна да је овакво одељење најбоља припрема за било који факултет“, каже Петра Велиновић, ученица трећег разреда специјализованог одељења за физику.

Наставни планови и програми дају изванредну основу за даље професионално определење и пружају могућност уписа на велики број факултета: ПМФ (физика, хемија, математика и биологија), Електронски, Машински, Факултет за физичку хемију, Медицински, Фармацеутски, Факултет заштите на раду, Грађевинско-архитектонски и друге.

Доказ да свако ко воли математику и физику треба да упише неко од ова два одељења показују нам свестрани специјалци.

Свакога дана ови ученици бележе нове победе на свим фронтовима и због тога уживају велико поштовање у гимназији. Велика је част бити специјалаца!

Стеван Илић III,

Специјализовано одељење математичке гимназије и
Одељење за ученике са посебним способностима за физику

Осмех на дар - Волонтери КЦН-а

Дана 23.11.2013. ученици наше гимназије одржали су своје прве радионице под насловом „Осмех на дар“. Они два пута недељно измамљују осмех на лице пациентима Дечије интерне клинике. Одабрани волонтери прошли су стручне тестове и интервјује код одговорног лица и нашег представника у КЦ Димитрија Стојановића који волонтира већ две године. Све је почело за Нову годину 2013. када смо носили пакетиће болесној деци и КЦ-у и 14.02. одиграли представу „Црвенкапа“.

Када смо питали ученике волонтере о утисцима, они су нам одговорили:

–“Када смо први пут дошли у Клинички центар, били смо збуњени... Нисмо могли да се снађемо у превеликом објекту. Наш задатак као волонтера био је да бар на тренутак усрђимо ту децу која болују од дијабетеса, леукемије, полиартритиса и разних инфективних болести”.

Били смо подељени у више група по одељењима на три спрата... Онкологија, Кардиологија, Имунологија, Реуматологија, Пулмологија... Тамо смо провели два и по сата и имали друштвене и креативне радионице.

Организовали смо и мали турнир у игри „Не љути се човече“. После тога поделили смо свим учесницима захвалнице, а креативна радионица бавила се захвалницама за родитеље који су подржали своју децу у тешким и тумрним данима на клиници.

Пацијенти су били из разних делова Србије, из Алексинца, Лесковца, Блаца па чак и из Прешева. Остали смо у контакту са њима...

До Нове године, у плану нам је да са пациентима направимо украсе за новогодишњу јелку од теста.

Пацијенти ће уз нашу помоћ улепшати себи боравак у болници. Планирали смо да дан пред Нову годину уз помоћ драмске секције наше школе прикажемо један позоришни комад. Планирамо и сарадњу са “ОРС”-ом (Удружење оболелих од реуматизма Србије), “НУРДОР”-ом (Народно удружење родитеља деце оболелих од рака) и Клиничким Центром Београд.

Теодор Хафнер II₆

Билингвалици у Аустрији

Ученици III₆ и II₆ су 3. децембра, заједно са ученицима Lycée de l'Authie из Француске и школе HAK/HAS Ybbs, провели недељу дана за памћење. Прво што ће вам сви рећи је то да је све много другачије него код нас. Устанемо у пола 6, возимо се бусом неких пола сата до школе у којој смо имали радионице до поднева; затим ручак и активности предвиђене за тај дан. Одмах након тога идемо у кафић или у град, а иссрпљени, на спавање већ у 22 сата. Знам да је тешко замислити, али ...

Сви ученици су били подељени у 6 радионица: филм, новине, језици, кухиња... а након напорног рада, ручак - сваког дана различити специјалитети ових трију националних кухиња. У потпуности се слажем са професором Хансом када је рекао да је српска кухиња била врхунац недеље.

Сви су били неописиво љубазни, домаћини какве само можете замислити.

Међутим, по мом мишљењу, највећи утисак је оставио фестивал Крампус. Ничег сличног нема код нас. Цео град је одјекивао јауцима док су нас бичевали људи са невероватно језивим маскама, крзном, роговима... Специјални димни ефекти, звуци звона и врисак људи вам наговештавају да је време да почнете да трчите...

Домаћини су се непрестано трудили да нам ни једног тренутка не буде досадно. Водили су нас на клизање, у дискотеке, кафиће, на куглање...

Такође смо у Бечу посетили разне музеје, цркве..., тако да је програм био поучан и у исто време интересантан. На тргу смо имали слободно време за разгледање задивљујућег божићног гашара.

Имам савет за вас: када сте у Бечу, никада не коментаришите људе на српском. Наиме, последњег дана у лифту једне продавнице Владимир Максимовић (чије се име мора поменути) је, као и обично, засмејавао све око себе. Сви су се наглас смејали, кад је Илија приметио жену у другом крају лифта и рекао: „Јадна

жена, ко зна шта сад мисли?“

Наравно, нико није очекивао да ће она на то одговорити: „Не мислим ја ништа...“ Такође сам сазнала да људи веома мало знају о Србији и да су веома збуњени када им кажете да велики део Срба добро говори енглески. Једном приликом када је друг из одељења рекао рођацима свог домаћина одакле је, они су рекли: „Да, знамо, ми смо прошли кроз Берлин на путу ка Турском.“ Изгледа да ни ми сами не знамо толико о нашој држави јер је при опису нашег града, мој друг поменуо да је Ниш познат по томе што је основао Цариград, што је изазвало громогласан смех. Сви се слажемо када кажемо да бисмо волели да смо остали још мало у Аустрији, али се надам да ћемо и ми њима пружити исто толико задовољство кад нас посете крајем марта.

Ђурђа Здравковић II₆

Фестивал науке 7

И ове године са првим данима децембра дошао је и Фестивал науке. Седми по реду, на коме наша школа учествује већ шест година. Фестивал је био смештен на више локација као што су бивша РК "Клуз", СКЦ, Театар Бојан Ступица и Галерија Народне банке Србије у временском периоду од 4-8. децембра. Несумњиво га је обележио велики број учесника и поставки, али не и разноликост.

Гимназија "Светозар Марковић" се представила са јако комплексном и обимном поставком. Први сегмент поставке је био упознавање са првим фотоапаратом (Camera obscura) као и историјатом фотографије и фотоапарата. Дакле, за само пар минута могли сте да се упознате са макетом првог фотоапарата, коју су направили ученици наше школе. Такође је и приказиван начин настанка слике у нашем оку као најсавршенијем објективу. У наставку вас је чекала "мрачна соба" у којој су наши експерти хемичари објашњавали процес настанка црно-белих фотографија, баш као некада! У жељи да будемо што јаснији показивали смо и фотоосетљива једињења, која тамне на светлости. Такође, приказали смо десет најкупљих и десет најпознатијих фотографија икада направљених, као и фотоапарате који су се

користили у прошлом веку.

Какве су идеалне црте лица? А како изгледа пропорционално и савршено лице? Захваљујући нашој „хируршкој екипи“ могли сте да за тили час, врло лако и једноставно, сазнате одговоре на ова питања која интригирају човечанство. Ваш задатак је био да станете испред објектива, а њихов да вас усликају и среде у магичном Фотошопу, помоћу контуре лица израђене

према златном пресеку. Сви су били изненађени и запањени колико лице може бити другачије. Задовољни или не, својим изгледом према златном пресеку, неки посетиоци су дошли до закључка да нас све наше несавршености чине савршеним и да је природна лепота права. Заједнички утисак свих посетилаца било је одушевљење и очараност радом наших „хирурга“!

У наредном сегменту пут маште вас води међу омиљене цртане јунаке и креирање нових, још бољих, ваших јунака! Све нас је, бар једном, мучило питање - како се стварају цртани филмови и како су они изгледали некада давно. Помоћу оптичких играчki из давног деветнаестог века, као што су тауматром, фенакистископ и зоотроп, видели смо како су настале прве анимације.

Сазнали смо којим се све триковима и техникама служе аниматори како би створили цртане филмове. У оквиру поставке смо имали и незаобилазну радионицу за прављење цртаних филмова и оптичких играчki. У њој су такође учествовали одрасли и деца. Она је била прави доказ да дечија машта која у нама вечно живи може свашта. Осмех на лицу посетилаца је био неизбежан, што нам је дало велики подстrek и мотивацију.

На последњој поставци смо могли да видимо како је то бити на месту анимираних лика, DJ-а или водитеља временске прогнозе, захваљујући савременој техници анимације (motion capture), помоћу које се снимао и чувени филм "Аватар". Све што је било потребно је да станете на обележену тачку испред зеленог платна. Сви су били фасцинирани, и деца, и одрасли. Поред широког избора анимираних јунака, девојчице су се углавном опредељивале за улогу принцезе у розе хаљини на плесном подијуму, па су уз звуке музике показивале своје умеће за плес. Дечаци су често одабрали улогу неустрашивог јунака са огромном сабљом или маленог, плавог и наслеђаног патуљка у шареноликој шумици. Сви су имали прилику да виде како функционише снимање временске прогнозе и упустили су се у улогу водитеља.

Највећу пажњу је привукло "миксованаје" музике. Одређени покрет је карактерисао одређени звук, а комбиновањем тих покрета, створени сасвим чудни и нови "миксови".

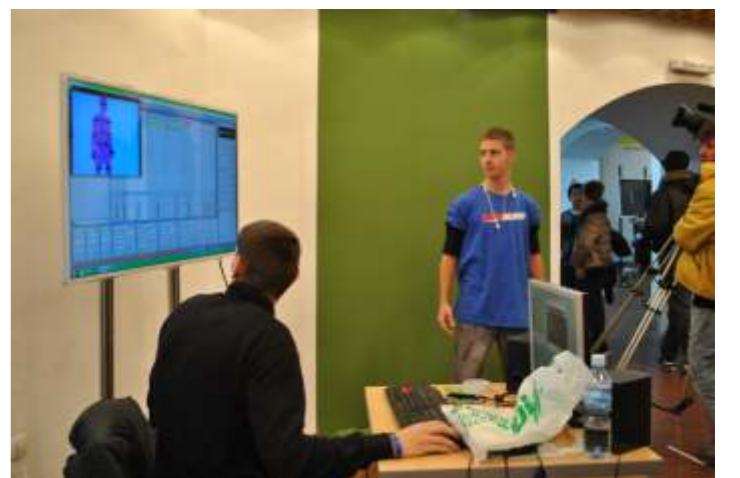
Ове године у Београду су нас представљали, ученици: Катарина Зејноловић, Тамара Митић, Јована Тодоровић, Магдалена Васев, Тамара Станковић, Марко

Илић, Михајло Савић, Давид Илић, Ирена Ђорђевић, Јулија Стојковић, Анђела Трајковић, Јована Микић, Петра Михајловић, Теодора Мицић и Лазар Илић. Координатор поставке био је Немања Миловановић, а професори који

су помогли да се цела поставка спреми били су: Душица Мильковић, Маја Ђорђевић и Слободан Димић. Поставка је рађена у сарадњи са Студијом цртаног филма 98 и професором фотографије Иваном Здравковићем (1952-2013).

Наши сарадници су описали нашу поставку као веома импозантну и свима је било велико задовољство што су сарађивали са нама. У посету су нам дошли и медији - телевизије, новине и радио, и пренели очараност и одушевљење наших посетилаца.

писали: Теодора Мицић I₁ и Лазар Илић III₄
фотографије: Јована Микић II₃ и Душица Мильковић,
професор

Бициклистички маратон "БРАТСТВО И ЈЕДИНСТВО"

Прве замисли око организације овог маратона пале су мом колеги из Чачка, Стефану Лукићу, и мени, децембра 2012. године. Идеје које су нас водиле да кренемо на пут дуг близу 1800 km биле су пре свега упознавање природних и културно-историјских лепота наше земље, али изнад свега разбијање психолошких баријера које се последњих двадесет година постављају на тему национализма и супериорности једног од народа са простора Југославије. Идејално превозно средство за испуњење свих циљева била је бицикл. Како се и Стефан и ја давимо овим спортом дуги низ година, вожња је била најмањи проблем. Маратон је стартовао из Ниша, 27. јула ове године.

Први дан на маратону увек се издаваја од осталих, тада се путник одваја од куће, од свог града, пријатеља, и већ на првим километрима обузимају га мисли о

Полазак из Ниша

временским приликама, храни, месту за спавање итд. Иако се на почетку сваког маратона вози путевима које буквално знамо напамет. Група поштовалаца бициклиза и мог рада на његовој промоцији дошла је да ме испрати. Два ученика наше гимназије, Антић В. и Илић Л. дошли су да ми пожеле срећан пут и отпрате ме до Крушевца. Са Стефаном сам се срео у Трстенику и ту је авантура почела за обојицу. Путем преко Краљева и Заблаћа стижемо до Чачка, при чему је први дан маратона завршен и потврђена је спремност обојице за успешан наставак.

Другији дан маратона са нама је стартовао и уважени колега циклотуриста, Чачанин Савковић Н. Возили смо кроз Овчарско-Кабларску клисуру, видели Међувршко језеро. То је уједно и најинтересантнији део пута између Чачка и Ужица. Од некадашњег "Титовог града у СР Србији" креће први јак успон - успон на Златибор. На путу је неописива гужва, а још нам је теже због сунца које је упекло од раног јутра. Спуст са Златибора и следи успон на Тару.

Предели су много лепши, али због велике жеге нису нам се пружали лепи погледи на околину. Након спуста са Таре одлучујемо да се одморимо у селу Кремна, где ручамо и настављамо даље према Мокрој Гори. До Шарганске осмице и истоименог тунела стижемо лакше него што смо замишљали, и одмах по изласку из њега уочавамо Кустуричин "Дрвенград". Одатле нам је остало још врло мало до граничног прелаза Котроман-Вардиште, кога прелазимо "као од шале". Улазимо у Босну и Херцеговину. Одмах нас очекују прелепи предели - кањон Белог Рзава и горедолирање ка Вишеграду. Мост Мехмед-Паше Соколовића у понемутом граду, као и ново градитељско остварење "Андрчићград" су споменици културе о којима ће се тек приповедати. Зелена Дрина, мала касаба ослоњена на њене обале, поглед на њу са Бикавца и толико историје

Улазак у Босну и Херцеговину

на једном месту остављају човека без даха. У једном тренутку хватам себе како певушим ону стару "У лијепом старом граду Вишеграду". Неколико фотографа, кадрова и идемо даље - већ је прошло подне а треба прећи још дosta. Део пута уз Дрину и кроз много бројне тунеле оправдао је наша очекивања да ће из километра у километар бити све лепше и лепше. Стижемо до Устипраче, где ноћимо.

Трећи дан, свитање на Дрини, магла која обавија околну брду и јутарња свежина кратко описују почетак трећег дана маратона. После сирнице у Горажду настављамо таласастим путем преко Устиколине до Фоче (Србија). Леп али сиромашан градић, један од највећих у овом делу Босне. Узан и изузетно кривудав пут од Фоче до Шћепан Поља, са дosta успона, за бициклисте је рај, а за возаче моторних возила пакао - они који иду у контра смеровима не могу да се мимоиђу без муке! Ипак, саобраћај није густ па смо могли да уживамо максимално. Брзо смо стигли до граничног прелаза Хум-Шћепан Поље, где улазимо у Црну Гору. Ово место је јако

интересантно из више разлога - географски, овде се спајају реке Тара и Пива и граде Дрину, и грађевински - ово један од најопаснијих и најживописнијих граничних прелаза у Европи! Ради се о мосту са подлогом од дрвених дашчица који је широк тек толико да прође једно путничко возило, те се често дешавају проблеми и свађе. Одмах након граничног прелаза креће страховито јак и дуг успон, али као награду сваки бициклиста добије поглед на кањон реке Пиве и мост преко њега, који иде из једног тунела у други. Заиста је феноменалан доживљај бити на поменутом мосту, али је велика жалост што тамо видимо само странце. Толико о томе да наш народ не уме да ценi лепоте које су нам на дохват руке, већ су нам увек драже грчке плаже и купохоличарска грозница у Солуну. Недалеко одатле долазимо до бране коју су градили акцијаша пуне две године. Ту настаје Пивско језеро које има нестварно плаво-зелену боју, и ако још додамо планину Волујак на којој видимо снег у среду августа како се огледа у поменутој води, па 56 тунела подно Дурмитора на траси тога дана - тек тада се може закључити да је ова етапа била као бајка за нас двојицу! Ту срећемо пар из Канаде

Дурмитор

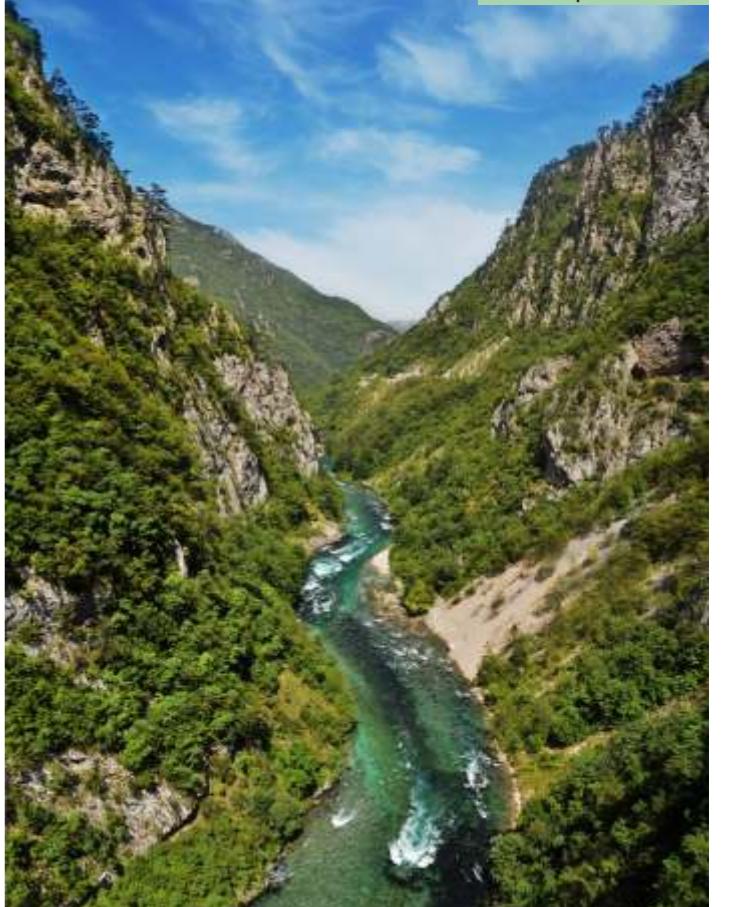

који обилази Црну Гору бициклом, и пратимо их до Плужина, где нас у ресторану служе прелепе Црногорке у народној ношњи. Да ми није било бицикли, остао бих тамо још дugo. Крећемо из Плужина и возимо преко три превоја на планини Дурмитор, од којих је сваки виши и дужи од оног претходног. На том путу видите Црну Гору "као из енциклопедије" - дивљу, кршну, немиосрдну према бициклистима. Са обе стране коловоза коњи, краве, катуни - а саобраћаја нигде. Спуштамо се ка Никшићу, другом по величини граду у овој републици, и ноћимо код мојих пријатеља, фамилије Радојичић, у њиховој породичној кући.

Четвртији дан је по плану требао да буде прави пакао. Одабрали смо споредни пут према Цетињу, преко крша и заборављених села на ивици егзистенције. Прелазимо брану на Сланом језеру и одмах креће успон дуг више од 15 km. Очарани смо лепотом предела и сваког села кроз које смо на овом успону прошли. Село Чево у коме смо планирали прву паузу чинило се тако далеко и недостижно, поготово ако узмемо у обзир чи-

чињеницу да су предели већ почели да нам личе једни на друге и да смо дosta размишљали о пакленом успону на Ловћен који нас је очекивао у наставку дана. Нисмо знали да је најлепше од Црне Горе тек следило. Прво смо у селу Чево били најпријатније изненађени када нас је добра старица Гојка угостила у сеоском бифеу. Унутра су седели људи који немају баш ништа, животна прича им се огледа у свакој црти лица које се уочавају одмах по упознавању. Иако су материјално сиромашни, са задовољством су нас частили кафом, соком - баш као да им је дошао неки најближи род! Одмах се види, а и важно је да се зна да се прави људи, они са чистим, неисквареним мислима, могу срести само у овако

Кањон реке Пиве

малим срединама "од којих је и Бог диг'о руке". Због тога и волим бициклу, јер ми пружа могућност да такве људе упознам, да ми није проблем да станем и прозборим коју реч, питам их како се боре и сазнам нешто ново о месту у којем живе. Гојка и њене комшије нас питају како је у Србији, а у очима им је нада да је код нас нешто боље. Нисмо слагали, рекли смо како јесте. Исто. Слична питања су нам постављали и у другим градовима и селима кроз које смо пролазили. Да ли из радозналости или неке утехе у случају да чују одговор да су у бољој позицији - не знамо. Један младић у кампу у Хрватској је дао најбољи одговор на свако овакво питање: "Сви ти ми, пријатељу, једемо иста...", и био је у праву. Наставивши даље ка Цетињу бивали смо све

Бока Которска

Вишеград

више и више одушевљени лепотама. Коначно смо изашли на превој Чекање, и одатле се спустили јако опасним кривинама до Цетиња- културне престонице Црне Горе. Прелеп град у сваком смислу. Архитектура, историја, људи и оаза за одмор предно што насочекује - 17 km вртоглавог успона на Ловћен. Велико је чудо како ти најтежи успони лакше буду извожени од неких мањих, које и занемаримо у мислима. Серпентина по серпентина и већ смо били надомак Иванових Корита. До маузолеја Петра II Петровића Његоша возили смо још мало. Да ли је лепши сам маузолеј или видиковач - још увек нисам одлучио, али сам сигуран у то да је посета духовном крову ове земље био пун погодак. У самом маузолеју има и шта да се види – огроман споменик Његошу, тежак 28 тона, дело југословенског уметника Ивана Мештровића, као и плафон у мозаику, који је рађен од 22000 плочица сувог злата! Видиковач је, за мене као бициклиста и фотографа, посебан доживљај. Сви су се присутни чудили када су видели бициклисте како "пењу" Ловћен. На улазу у локалитет нису хтели ни да нам наплате карту, толико су били у шоку када смо им рекли где смо се запутили. Ми смо се

на све то слатко смејали и захваљивали. Оно што је следило обележило је читав маратон - 26 серпентина ка Котору, невероватни погледи на Боку Которску, Јадран и залазак сунца изнад целог залива. За такве ствари се живи. Ово се не понавља. Те вечери спавамо у Доброти, туристичком месту недалеко од Котора.

Петог јуна пробудио нас је јак ветар, јака бура какву до сада нисам доживео на Јадрану. Лепоте околних планина, рибарски чамци које запљускују таласи, јахте и крузери који пролазе заливом били су наше "добро јутро". Враћамо се ка Котору да још мало уживамо у лепоти старог дела града. Улазимо кроз "врата од града", на којима стоји изузетна Титова реченица - "Туђе нећемо, своје недамо!" Котор у бујутру - празан, без људи, тишина и ветар који шиба камене зидове старе неколико векова. Терасе и балкони препуни цвећа, излизана калдрма, звона са главне катедрале, занатске и радње друге намене засигурно су најбољи опис нашег доживљаја овог прелепог града под заштитом УНЕСКА. Крећемо даље, пролазимо кроз дивна места Рисан и Пераст, Бока и острво Госпа од Шкрпела су нам као на длану. Стижемо у центар Херцег Новог где нас очекује прави пакао. Одатле преко Игала возимо до граничног прелаза Дебели бријег-Карасовићи, и ето нас у Хрватској! Да је прелепа земља, закључули смо већ на првим километрима вожње кроз

њу. Магистрални путеви одлични, асфалт као стакло, рељеф, море - прелепо. Пролазимо кроз чувена летовалишта Млинини, Купари, Трстено, и пред нама се указује великолепни Дубровник са острвом Локрум, мој сан од малена, дестинација коју сам толико дуго ишчекивао. Силазимо достарог града, мењамо евре за куне и крећемо у шетњу. Стадун, Кнежев двор, Онофријева чесма, зидине града - само су неке од знаменитости које смо посетили и у којима смо уживали максимално.

Шести дан, умор нас ипак сустиче, што је логична последица свих оних успона и пржења на сунцу претходних дана. Сложили смо се да је Дубровник јако скуп за бициклисте, и да се овде више исплати доћи неким другим превозним средством, још боље у pratњи лепше половине. Налазимо одличан камп на тридесетак километара од Дубровника, где причамо са пола Европе - Пољацима, Мађарима, Италијанима, Хрватима. То нам је јако пријало.

Мирис маслина, медитеранског дрвећа и излазак сунца над Дубровником који се назире у даљини представљали су почетак шестог дана нашег путовања.

стране Неретве, предиван стари мост, дућане (магазе), места где излазе млади итд. Вечера је уследила сходно локацији - пљескавица од десет са луком, по оригиналној босанској рецептури. "Ах мерака у вечери ране", каже се у једној севдалини. Није ни чудо што је Мостару посвећено толико лепих песама и што су толики уметници налазили инспирацију баш у овом граду. Ко му једном дође - увек му се враћа. Тако је барем у мом случају, јер "ни оно лишће по тротоарима, ни оне дане, ја више не могу, ја више не умем избрисати (Мостарске кишне, Зубац П.)".

Седми дан маратона стартовао је из највећег града на Неретви. Крећемо пут Сарајева. Идемо узводно, а ветар са Неретве нас буквально зауставља. Испред нас је све време планина Прењ, а кањон горепоменуте реке заиста је феноменалан, све до Јабланице, где је снимана чувена "Битка на Неретви". Од Јабланице до Коњица возимо уз Јабланичко језеро, одакле креће јак успон према превоју Иван испред Сарајева. На пола пута срећемо два Француза наших година, који иду бициклима за Гучу и даље за Софију и Истанбул. Проводимо дosta времена заједно, све до Сарајева, пре

кога посећујемо изванредно излетиште "Врело реке Босне", пред којим многа друга излетишта у Европи могу само да се поклоне. Коначно стижемо и у Сарајево, град о коме сам слику правио само на основу Башчаршије. Ипак, то је огроман град, са бројним вишеспратницама, насељима која ме подсећају на новобеоградске блокове. Нашли смо смештај на 10 метара од Башчаршије и Себиља и после распакивања кренули у "освајање" града. Башчаршија је заиста прелепа, и то у сред Рамазана, али све више (то кажу и старе Сарајлије) постаје други Истанбул на Балкану. Већина натписа на радњама је на – турском! У сваком случају, Сарајево је јако леп град са душом.

Осми, последњи дан ван Србије. Напуштамо Сарајево уз традиционалну кромпишу и сирницу, као икао и милерам, и крећемо на дугачак и стрм успон на планину Романију, према Соколцу. Знао сам са слика и из прича да је Романија прелепа планина, а драго ми је да сам се и сам уверио у то. Невероватни предели, пејзажи, пут одличан - право уживање. Уследио је дуг спуст ка Власеници, и горедолирање према Дрини кроз Братунац и Сребреницу. Осим уживања на Романији, треба споменути и врхунску јагњетину којом смо се почастили у Хан Пијеску. Ентеријер локалне кафане сличан је ентеријеру локала из серије "Сложна браћа"! Гранични прелаз Братунац-Љубовија још један је од оних "без

коментара" - неки стари железнички мост, попложен калдрмом и две трафике на сваком крају. Ту смо попричали са царницама и полицијама обе стране. Занимљиво је да и српски и босански царник воле бициклизам, а када се о томе расплете прича направи се и ред на прелазу па буде нервозе међу возачима моторних возила који су иза нас. Коначно прелазимо Дрину и долазимо у Љубовију. Прилично мртво место, али заиста лепо. Ту се частимо леденом лубеницом и ноћимо.

Девети дан, последњи дан за Стефана на овом маратону. Дуго горедолирање уз Дрину и успон на још један превој на Тари - Кадињачу. Кадињача је невероватна! Баш сам недавно гледао фотографије заборављених футуристичких споменика на простору Југославије и био сам запрешаћен чињеницом да су тако лепи споменици толико запуштени. Срећом, то није

Сарајево

случај са овим спомеником, који стоји на превоју као светионик и подсећа нас на Ужичку републику и храбре партизане који су сломили непријатељску војску и учинили племените прве кораке ка стварању заједничке државе јужних словена. Спуштамо се до Ужица, и настављамо ка Чачку, где ноћим код мојих рођака, породице Анђелић. Са Стефаном се растајем уз обећање да ћемо и наредне године морати да одемо на још један овакав маратон (с тим што ће траса пута бити другачија), а ја последњег, десетог дана, одлазим кући за Ниш.

Десети дан маратона прешао сам потпуно исту стазу као првог дана, само у контра смеру.

Читаоци фотографије са маратона могу погледати и на мом Фејсбук профилу (Павле Ранђеловић).

Текст и фотографије: Павле Ранђеловић, редован студент Електронског факултета Универзитета у Нишу, смер Рачунарство и информатика, Матурант Гимназије "Светозар Марковић", Ниш (специјализовано одељење за обдарене математичаре)

Упознајте Петра Пејића

Да ли ће он у 21. веку дати ново архишекционско лице нашем граду?

Ко је он?

Образовање

- Основну школу завршио као ћак генерације, на општинским, окружним и републичким такмичењима из математике и физике увек био у врху и освајајући од прва три места.
 - Завршио специјално математичко одељење гимназије „Светозар Марковић“ у Нишу, где наставља са постизањем врхунских резултата из математике, физике и програмирања.
 - 2006. године уписује основне академске студије на Грађевинско-Архитектонском факултету у Нишу, одсек архитектура. Дипломирао 2009. Исте године уписује мастер студије на Грађевинско-Архитектонском факултету у Нишу, одсек архитектонско-пројектантски. Дипломирао 2011. са просечном оценом 10 (десет).
 - 2011. године провео два месеца на стручном усавршавању и школовању у Шчечину, Польска
- Тренутно похађа другу годину докторских студија на Грађевинско-Архитектонском факултету у Нишу

Тренутно ангажовање

- Ангажован на Грађевинско-Архитектонском факултету у Нишу као сарадник у настави на катедри за Визуелне комуникације.
- Члан надзорног одбора Кровне организације младих Србије.
- Вођа пројекта "Архитектонски времеплов Ниша", Катедра за Визуелне комуникације, Грађевинско - архитектонски факултет у Нишу.

Имперсивно, зар не? Зато смо га и позвали како би нам рекао нешто више о својим иновативним и врло привлачним пројектима везаним за наш град.

Гроби: Можеш ли да нам кажеш како је то бити „специјалац“, какви су твоји утисци? Како си се уопште одлучио за ово одељење?

Пејић: Хм, бити „специјалац“ је заиста захтевно или исто тако је и одличан избор ако знате шта желите да упишете. Знање које сам стекао овде је врло добра подлога за било који од техничких факултета. Моја прича почела је још у основној школи, учествовао сам на бројним такмичењима из математике и физике и освајао сам бројне награде. Желео сам да упишем средњу грађевинску школу јер ме је то од малена привлачило. Мој отац, који је грађевинац, такође је имао велики утицај на мене, а летњи распусти проведени на градилиштима нису изостајали. Сасвим случајно сам, заједно са њим, дошао у гимназију како бих се распитао баш о специјалном одељењу. Тада сам сазнао да је пријемни испит сутрадан па сам одлучио да пробам и да видим шта ће се заправо дрогодити. Никада нисам зажалио. Постоје предрасуде да смо ми они који само уче и немају времена ни за шта друго. А то није ни

Изложбе

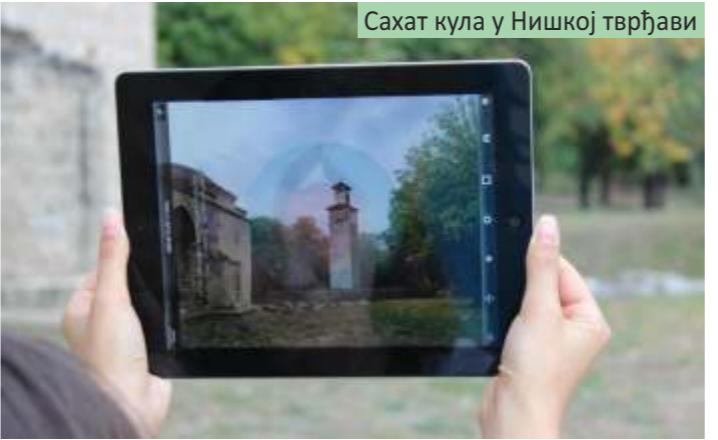
- Излагач радова о еколошким кућама на међународном сајму екологије, Ниш, 2010.
- Излагач радова на сајму грађевине, Ниш, 2010.
- Учесник студентске изложбе радова из ентеријера 1 и ентеријера 2. Излагач 3 реда на 21. међународном салону урбанизма у Лесковцу, 2012.

Остало

- Стипендиста министарства просвете и спорта "стипендија за 1000 најбољих студената" 2008/2009.
- Провео месец дана путујући Европом као један од 200 најбољих студената из земље, конкурсу "Путјмо европом 2009".
- Стипендиста министарства просвете и науке "стипендија за студене докторских студија" 2012.
- Стипендија Владе Републике Польске за летњи курс пољског језика и културе, 2012.
- Асистент на међународном пројекту прекограничне сарадње „Јавност, транспарентност и партнериство - основа за социјалну и регионалну развој“, финансираног од стране Европске уније путем „IPA“ фонда.
- Члан пројектног тима "3Димензионална презентација Ниша", Програм „Партнерство за образовање и развој заједнице“ (ПЕЦД програм), под покровитељством компаније „Philip Morris Operations“.

са Власине, отац се бави грађевином, све је то утицало на мене и на моју љубав према архитектури. Сви млади треба да се руководе само својим жељама и интересовањима да се не би касније кајали због погрешне одлуке. Уколико су неодлучни, постоје одлична представљања факултета управо због лакше одлуке око избора. Зато је мој савет да добро размисле и упишу оно што воле и што их привлачи.

Сахат кула у Нишкој тврђави

Европом на које си, пре неколико година, ишао као један од најбољих студената? Какво је то искуство?

Пејић: Да, то путовање сам освојио тако што сам се пријавио на конкурс за студенте завршних година, и имао мало среће да се нађем међу 100 најбољих у земљи. То је заиста један невероватан и врло напоран доживљај. Свако од нас добио је цепарац и возне карте а све остало је била ствар избора. Могли смо да посетимо

Нишка тврђава 1. награда

Гроби: Освојио си бројне награде на разним такмичењима и конкурсима од којих су многи били везани за Ниш. Можеш ли да нам кажеш нешто више о томе?

Пејић: Тако је, учествовао сам на бројним изложбама и конкурсима у Србији или и у иностранству. Најзначајнија за мене је прва награда за најбољи архитектонски пројекат на Балкану за стамбено насеље уз реку Нишаву и прва награда за идејни пројекат уређења Нишке тврђаве. Покренуо сам и пројекат израде 3D модела објекта града Ниша и презентације на Google Earth-у (3Д Ниш), који је постао и саставни део предмета на факултету тако да и студенти раде на њему. Нешто што је вероватно најинтересантније јесте моје тренутно ангажовање на изради и презентацији модела културно-историјски значајних објеката града који су некада постојали или су временом порушени. У овом тренутку коришћењем апликације за андроид телефоне у Нишкој тврђави можете видети 3D приказ Сахат куле на месту на коме се некад налазила. Такође модел је могуће видети и коришћењем маркера на било којој другој локацији.

Гроби: Можеш ли да нам кажеш нешто више о путовању

Технички факултети и логор Црвени Крст са Google Earth-а

све оно што желимо, да путујемо, обилазимо градове, проводимо се. Између осталог, обишао сам Париз, Белгију, Немачку, Португал и многе друге градове и земље. Барселона је на мене оставила најјачи утисак и то је свакако град који ћу кад-тад поново посетити. Било је ту и разних неприлика, побеглих возова, ноћи проведених под звездама, али све то је било вредно труда.

Гроби: Да ли имаш нека друга интересовања сем архитектуре? Чиме се бавиш у слободно време?

Пејић: Наравно, рекреативно играм кошарку са друштвом у крају и то је нешто што ме чини срећним. Такође, слободно време волим да проводим гледајући најразличитије серије.

Гроби: Шта би, за крај, желео да поручиш младим људима који данас седе у школским клупама жељно ишчекујући студентске дане?

Пејић: Једино што бих желео да науче од мене јесте да је ово најлепши период њиховог живота и да га требају максимално искористити.

Интервју водила:
Кристина Милосављевић III₃

Центар Ниша са Google Earth-а

Поздрав из Нице

Бивши ученици прве генерације билингвалног одељења наше школе јавили су нам се из Нице где су захваљујући дипломи коју су стекли у нашој школи уписали студије.

Исидора Радивојевић: „Захваљујући билингвалном одељењу, које сам завршила у Гимназији „Светозар Марковић“, научила сам француски језик, усавршавала га и напредовала ради једног циља, да наставим образовање на неком од факултета у Француској. Уписала сам Факултет примењених језика (енглески и немачки) у Ници који нуди широка знања из области економије и менаџмента. Француско високо школство има пуно предности. Ту су континуирана полагања тестова, стажирања, међународне размене. Веома сам

задовољна што сам овде и мотивисана за рад, па је самим тим и студирање олакшано“.

Са њом у Ници је и друг из истог одељења, Ђорђе Милојковић. Он је такође остварио своју жељу да настави школовање у Француској.

„Веома сам срећан што ми се пружила прилика да свој живот и школовање наставим у Француској. Овде сам такође наставио и своју ватерполо каријеру и тренутно играм за Ницу. Додатна предност што сам овде је и прилика да се изучава култура и богата историја ове земље и притом невероватно ужива у свему.“

Све то је непоновљиво искуство.“

Лола и Ђорђе из бившег IV₉

Ђорђе са његовим ватерполо тимом

„Business challenge“

Је такмичење у предузетништву у оквиру кога учесници праве бизнис план, **Power Point** презентацију и представљају идеју пред стручним жиријем. Учесници су дошли из различитих крајева Србије са циљем да што боље прикажу своје способности и стекну нова пријатељства.

Екипу наше школе чинили су: Емилија Ивановић, Маја Маринковић, Магдалена Васев, Новак Челебић и

Вељко Вучковић заједно са Немањом Миловановићем, који је учествовао као ментор. У четвртак, 14. новембра 2013. отишли смо у Лесковац да изложимо свој бизнис план. Постигли смо одличне резултате или су прва три места ипак узели тимови са више искуства. Надамо се да ћемо идуће године ми бити ти који ће освојити једно од прва три места.

Вељко Вучковић II,

Ученици пишу

Тешко је бити човек, Господе. (Иво Андрић)

И ја, Милане, знам један долап. Његова шкрипа ме сваке ноћи буди из снова о биставој лепоти и враћа у реалност, у прљави ружни свет пун материјалних ограничења. Кад отворим очи, угледам празну, нему собу. Нема светла лојанице, одавно се угасила. Нема ни Бога, јер знам да је Бог помало све што зари. Бар су нам тако у школи говорили. Бог је свуда око нас, у теби је, на небу је, у цркви је... Лажу да је око нас, ја га не осећам. У мени није сигурно, у то не верујем. На небу видех и сунце, и звезде, и месец, и облаке, али Бога не видех. А у цркви – тамо га до сада још увек не сретох. Почињем да губим снаге и воље да с Богом играм жмурке. Ово мало времена што нам је дозволио да проживимо и онако проводим увучена у ругобни сплин, црну колотечину. Сваке ноћи шкрипа долапа који нико никада није видео... Да бар знам како изгледа, да бар знам ко неуморно ноћима вуче тај долап у круг, па да могу са својим бедним животом да се помирим. Али кад год покушам да сазнам, чујем неминовни фијук бича. Крвава су моја леђа, Боже. На њима су душе милиона, на њима је сва патња овог ништавног света. Моја бела крила албатроса сада су боје смрти, лешева, безнађа.

Још једна ноћ... Лежим, са рукама под главом, и плачем. Горко и болно плачем, јеџам и молим за мало наде. Док сам имала наде, било је лакше поднети. Поднети шта? Самоћу, ружноћу овог прљавог света и људских душа, туробност сваког дана који тек треба да осване... Кроз прозор видим сиво, суморно небо. Сунце се скрило иза облака, и ја сам се скрила у ову трошну кућу да не гледам свет како пропада, корак по корак.

Поново чујем шкрипу долапа и покривам уши крвавим шакама, као какво дете. О, како бих волела да се могу вратити у пресрећно детињство, у топли загрљај мајке док се отац смеши. Како бих волела да се могу играти с браћом и сестрама до касно у ноћ, а онда заспрати чврстим сном без икаквих брига... Али то се не може поново догодити. Остаје ми само да се присећам свих наших претпразничких вечери које смо провели са суседом Петром. Никада више моје жиле неће забрекати новим, заносним животом, моја чула су редом сва занемела. Сама сам и стара. Нема ни мајке, ни оца, ни Петра високог као брег, ни моје браће и сестара. Почињем да сумњам да и сама постојим, и, драги Боже, вриснула бих. Али... непомична сам, као прелепи бели лабуд, мирно чекам да ме оклопи лед и да заувек нестанем, као да ме никад није ни било. Никог иза себе немам да ме понекад спомене, да ме памти. Сузе ми низ образе клизе и свака од њих пеће, уједа моје старо, изборано лице. А ја ћутим и тргим, тако сам научена.

Упалих лојаницу, али већ долази нови дан. Видим помрчину како се лагано уздиже и нестаје, препушта место праскозорју. Небо више није суморно, а јаблан испред моје куће изгледа као да га додирије. И он је сам, леп и горд, каква сам и ја. Његови и моји снови потонули су у исту оловну баруштину и за нас више нема наде. Стојимо усправно, изгледамо као јаки, али смо скрхани и трули изнутра. Осећам да моја јадна, напаћена душа никад неће знати где беше крај бола, а где почетак среће.

Спуштам крваве руке у крило. Чекам. Не знам кога ни шта, али чекам. Моје било успорава, удаси се проређују, а очи се лагано склапају. Утонух у сан, знам да је последњи који ћу одсањати. Али не марим за то, јер коначно више не чујем шкрипу. Отешко је било бити човек, Господе! Ја склапам очи и од среће плачем.

Теодора Стојановић III₁

Пред једним уметничким делом

Није уметност све што је записано речима, сликом, покретима или нотама. Уметничко дело је оно у којем учествујемо својим мислима, маштом и осећањима. Књига која нас поистовети са јунаком, игра која нам покретима прича причу и музика због које задржавамо дах док траје акорд. Човек се роди, проживи живот, и једног дана се угаси. Неки људи нестају заувек, док неки вечно живе кроз своја дела.

Преда мном је била велика бина. На њој концертни клавир на којем ћу за пар тренутака свирати дело "За Елизу", једну од најпопуларнијих композиција Лудвига ван Бетовена, једног од највећих композитора свих времена. Бетовен је то дело написао за своју ученицу коју је запросио, али га је она одбила и удала се за племића. Имам прилику да ово велико уметничко дело приближим публици кроз ноте и дирке. Светла се погасише у сали. Остало је само једно - оно које је осветљавало клавир и место за извођача. Чује се аплауз, што је знак да ја ступам на сцену. Корачајући ка клавиру који се пресијавао под светлошћу рефлектора запитала сам се да ли ћу ја успети да доживим дело на прави начин. Тренутак тишине. Полако стављам руке на клавир и започињем прве трактске. Тренутак касније осећам како постајем једно са музиком. Сваки мој покрет и тон су јединствени и непоновљиви. Затварам очи. Ноте су те које ми покређу руке и шарају прстима по диркама. Потпуно ме обузима мелодија и крећем да јој се препушtam. Енергију и динамику звука упијала је публика која је пажљиво слушала моје извођење. Све што осећам док свирам остаје дубоко урезано у сваки делић мене. Та чудесна мелодија учинила је да живим бајку из детињства, нестварно и чаробно. Покушавам да дохватим сунце. Летим. Тако је лако летети кад си дете! Мој дух се ослобађа и плови по таласима звука који се разлива по целој свечаној сали. Обли ме осећају као да је време стало, као да је неко ставио катанце на казаљке. Полако долазим до краја композиције. Не желим да завршим, желим да вечност траје вечно, да заувек останем у тим тренуцима окупаним мелодијом. Одсвирајући завршни акорд, отворила сам очи и чула само тишину. Устајем и поклањам се публици, а тишина сломи снажан аплауз. Коктел задовољства и среће сијао ми је са лица. Корачала сам ка излазу, светла у сали су се палила, а публика није штедела дланове. Верујем да сам композицију извела једнако добро као и други извођачи које сам слушала, али и довољно другачије да то извођење ослика мене.

Музика је невидљива, али њена лепота огледа се на лицу слушаоца. На уметност треба гледати зеницом душе, како бисмо сагледали суштину уметничког дела. „Човек само срцем добро види, оно важно очима је невидљиво“, Антоан де Сент Егзипери.

Невена Савић, I₆

Објектив(но) о школи

У сусрет јубилеју

60 година постојања Гимназије Светозар Марковић

Зашто сам уписао ову школу, зашто је волим и по чему ћу је памтити

Уписао сам

ову школу зато што су њени ученици увек на врху на разним такмичењима.

- * Зато што ми омогућава да унапредим своје знање, способности и таленте.
- * Зато што има специјализована одељења.
- * Бака, мама, тата и сестра су ишли у ову школу, дошао је ред на мене да наставим традицију.

Волим је

јер ме подстиче да истражујем.

- * У њој сам научио да размишљам и закључујем а не да „бубам“.
- * Зато што је ту добро друштво и атмосфера за рад.
- * Због тога што сада могу да решим сваку укрштиницу и свако питање из квизова.
- * Због насмејаних професора.
- * Јер у њој влада слободан дух.
- * Зато што са свима у школи, од директора до теткица може да се разговара.
- * Зато што организује „Наук није баук“.
- * Зато што има Нецу.
- * Јер традиционално има најлепше момке у граду.
- * Због Томе Величанственог који прави преукусне сендвиче и има згодног сина.
- * Због библиотекарке Зоре која је ДИВНА!
- * Волим је због лепих и паметних девојака.
- * Зато што је спојила ЊУ и МЕНЕ.
- * Волим „Гробарску“ јер се у њој слуша најбоља музика.
- * Због професорке Наталије, јер је жена душичанствена и држи наставу на занимљив и другачији начин.
- * Зато што је направила „човека“ од мене, или се бар труди да то учини.

Памтићу

колико су стрпљења имали професори када смо се понашали као деца.

- * Све професоре, и оне од којих смо се сваког дана све више плашили и оне који су нас засмејавали.
- * Сваки изгубљени час, и оне које би било боље да смо губили, а нисмо.
- * Памтићу људе, некима лице, некима име, а највише то да ли су били добри људи.
- * Заувек ћу памтити незаборавне лапсусе наших професора.
- * Одлазак у Београд на „Сајам науке“.
- * Дружење и смех у баштици испред школе.
- * Памтићу наш труд, рад и креативност уложену у „Наук није баук“.
- * Музичку секцију и концерте, јер нема лепшег осећаја од певања са друштвом у пуној сали.
- * Нелу, Гагу и Нецу, све оне који су учинили да боравак у овој школи мало више подсећа на кућу.
- * Мудре мисли професорке хемије Душице које је повремено доносила и лепила пре часа изнад табле.
- * Професорку Неду Марковић, као најзначитанију и најдуховитију професорку коју сам икад имао и њена чувена предавања о „спортској прогнози“, „кокодакању“ и „башти“.
- * Разију Шпановић, као једину којој нисам хтео да противуречим.
- * Мирослава Димитријевића Мику, као једног од најбољих професора које сам срео.
- * Памтићу професора Сашу Нешића који за време једног часа да дупло више једниница од броја ученика...
- * Надам се да ће ова школа памтити и МЕНЕ као један њен значајан део.

Србија и Кореја имају нешто заједничко-мене!

Ја сам **Sohyoung Cha**, или ме моји другари зову Елис јер им је претешко да изговоре моје право име. Дошла сам у Србију пре око две године. Од самог почетка све ми је било чудно и непознато.

Србија се потпуно разликује од Кореје и ја сам се нашла у судару ова два различита света. И дан данас се осећам као да сам у неком авантуристичком филму.

Како да почнем, како да вам објасним све те разлике. Школа вас сигурно не занима. Па ко још воли школу?! Не волим је нија. Сећам се кад сам пошла у први разред колико сам само изгубљена била. Осећала сам се

као да поново учим да пишем, читам и говорим. Све ми је било јако тешко. Те прве две недеље биле су застрашујуће. Била сам под превеликим стресом и бојала сам се. Страх је преовладао. Одустала сам. Почела сам да се школујем код куће корак по корак. На моју срећу све се то фино завршило и од септембра сам опет са својим другарима. Знате, у Кореји школа почиње у 7:30, а завршава се у 16:00, и тако сваки дан. Ммм, а тек пауза за ручак у школској кантини. Сећам се како сам са другарима јела по два пута тако што смо сваки пут слагали куварице који смо разред. Недостаје ми то. Овде ми тешко падају испитивања. У Кореји се све пише, нема одговарања, а овде мало-мало па неко испитује. Позитивна ствар је што не морам да носим ону глупу униформу као раније у Кореји. Шта ми се највише свиђа? Па, распусти. Ах, распуст, распуст, распуст, обожавам распусте! Требало би да их има више. И, наравно, дечаци. Да, дечаци у Србији су лепши од дечака у Кореји. Тамо су сви стално заузети и немају времене за одмараше и изласке. О физичком изгледу не морам да говорим, али то није једина разлика. Кореанци су превише конзервативни. За млађе од 20 година слобода је мисиона именица, а и кад напуне 20, презаузети су радији 12 сати дневно и немају времена за изласке. У Србији људи живе, воде рачуна о себи. Наравно, неки претерују, али бар дају себи одушка. Мојим родитељима се свиђа што се лекарски преглед у Србији не наплаћује, али се дуго чека, у Кореји се све плаћа, још мало па ће и ваздух наплаћивати, али се зато не чека.

Обожавам Кореју, али ми се Србија много више свиђа и драго ми је што сам се доселила овде. Ако вас још нешто занима, увек можете да приђете и питате.

Salang (С љубављу),

Елис (Sohyoung) Ча

Ученик на размени - Индијана, САД

Програм „A-SMYLE“ оформљен је 2005. године, са првом групом ученика на размени 2006. Од тада, сваке године 55 ученика средњих школа у Србији осваја стипендију која им потпуно промени живот на годину дана и даје искуства која трају цео живот.

Чувши за ову фантастичну шансу, схватила сам колико желим да добијем ову стипендију. Желела сам то више него било шта до сад, чинило се.

Била сам невероватно нервозна пред први круг тестирања, то морам да призnam. Још више када сам схватила колико је ученика било у тој београдској школи, поред толико њих, ја немам никакве шансе. Тест је испред мене, знам свој циљ и даћу све од себе да га остварим. Отварам тест и - почињем да се смејем сама себи. Питања су била видљиво лака, и то је уклонило део притиска у мојој глави. Без обзира на то колико сам била сигурна у свој рад, нервоза се полако враћала сваким даном у ишчекивању позива који гарантује пролазак у следећи круг. Обавештење је стигло док је час биологије био у току - и користим ову прилику да се извиним због мог „одласка у WC“, док сам скакала по ходницима од среће.

Следећа четири месеца су прошла брзо као недељу дана.

Одједном сам се нашла на београдском аеродрому, заједно са двадесетак других ученика попут мене. Тада је све постало реалност.

Све пре тога било је не појмљиво и стога не толико узбудљиво, али ти тренуци корачања кроз аеродром према нашем авиону, то је почетак свега за шта сам се борила, и то ће остати међу многим успоменама које ћу памтити, докле год сам жива.

Много људи ми је у протеклих шест месеци признало како се диви мојој спремности да срљам у непознато. Од same чињенице да ћу провести десет месеци јако далеко од куће, породице и пријатеља до тога како једноставно могу да препустим себе странцима на другом крају планете дас зато време брину о мени.

Једна од ствари која ме јесте забринула је то што нисам знала место у које идем све до три дана пре укрцавања на авион. Буквално, после четири месеца чекања на тај чувени мејл са мојим распоредом, већ сам претпоставила да путујем са другом групом „смајл-

оваца“, 27. августа, када ми три дана пре састанка прве групе у Београду Амерички Савет шаље обавештење да путујем 12. Сада сам већ била потпуно спремна за полазак! Планирала сам да мој кофер буде са што мање ствари, како би било места за све прелепе ствари које будем купила у америчким бутицима. Када сам започела паковање, схватила сам колико волим своју одећу и колико не желим да се одрекнем неких комада на читавих десет месеци.

Кофер је, наравно, био на граници тежине која нам је дата као највећа могућа, и због тога сам се покајала у оном тренутку кад сам купила прву мајицу овде. Сада ћу неких ствари које сам донела морати да се одрекнем заувек. Надам се да ће „смајловци“ следеће године бити паметнији и понети само најнеопходније.

Долазак у Америку захтевао је много отворености и навикавања. Од иритантних автоматских водокотлића преко најнеобичнијих комбинација у јелу и пићу. Први дан у школи био је попут сваког првог дана у новој школи - била сам престрављена од тренутка кад сам се пробудила. Већ до краја дана била самодушевљена и пуна утисака једва чекајући следећи дан. Сви у школи су томе допринели. Свако је био спреман за разговори свако се изненадио када сам му на крају рекла да нисам из Америке. Понеке ствари, попут катанца са шифром на ормарима и кафетерије, су биле изазов, али увек постоји неко ко ће радо да помогне. Школа је била потпуна промена. Од гомиле предмета, градива и домаћег (како коме) у „Гробарској“, сада имам читавих 5 предмета која захтевају мало труда и пуно додатних активности. У поређењу са нашом школом, овде се дефинитивно мање учи и више времена проводи у школи. Домаћи задаци никад нису били моја светла тачка, али сад кад их заправо радим рекла бих да га ипак има у незавидној количини.

Просечан ученик у Србији (врло добар) попут мене је у америчкој школи просветитељ. Никад ми неће досадити згранuti погледи када испричам део лекције који још нисмо прешли, или уопште није био ни планиран. Немојте да мислите да забушавам само зато што ми се може, мени као ученику на размени није дозвољено да будем у Сениор години (матурант) јер би то значило да ћу матурирати ове године. То је очигледно недопустиво по законима Индијане под претњом

смртне казне или слично, (јер сам такав поглед добила кад сам покушала да се инфильтрирам у ред Сениора).

Једна од позитивних страна америчке школе је избор предмета и ваннаставних активности, где сваки ученик индивидуално формира предмете које жели, иако је тај распоред за сваки дан у недељи исти. Такође, напредна опрема и спремност школе да изађе у сусрет ученицима свих могућности су ме одушевиле. Небројено пута сам помислила како бих волела да могу да узмем најбоље из обе школе, градиво из Гробарске, опрему из америчке, и то би била савршена школа. Као ученик на размени нисам имала много проблема са упознавањем људи или зачињањем разговора, и врло брзо сам стекла пријатеље са којима сада проводим скоро сваку паузу за ручак, и са којима се понекад осећам као да никад нисам напустила Србију.

Моји домаћини су просто савршени за мене, за сада, рекла бих, да сам и ја савршена за њих.

Првих месец дана након мого доласка провела сам са привременим домаћинима, старијим паром, и тамо ми је било јако пријатно. Координаторка је нашла нове, које сам упознала тако што су ме следеће јутро покупили и водили са њима у посету родитеља моје хост мајке. Касније ми је она рекла да је била одушевљена тиме што сам без проблема ушла у кола са странцима да бих провела викенд са њима (видите о чему вам причам?).

Хост мајка, Сара, ради у мојој школи тако да имам неког кад год ми нешто затреба, било у школи или код куће. Хост отац, Енди (Andy), је залуђеник за моторе и аутомобиле (све што има мотор, како он каже), што је дивно јер стално посећујемо музеје аутомобила и идемо на дуге вожње.

Имам два мала хост брата, Зејвиер (Xavier) и Брок (Brock), два невероватно кул клинца.

До сада су се засигурно трудили да ми не буде досадно - ишли смо на одморе преко викенда, на ласер

таг, подземни зип лајн (знате оно кад вас завежу за сајлу и пусте да летите преко ње на огромној висини?), картинг, пењање на вештачку стену, вожњу бродом и разгледање знаменитости у Висконсину, ход по конопцима...

За крајево мојих Јредмейша:

-**Графички дизајн** је од почетка био један од мојих омиљених предмета, ја пуна ентузијазма, професор одушевљен неким од мојих идеја. Сваки дан сам тужна кад се час заврши јер увек имам још нешто да додам, или да урадим што више могу. До сада смо прешли основе у Adobe Illustrator и Adobe Photoshop, радили иницијале од винила и дизајнирали беџеве, играли се

аутопортретима и ефектима. Тренутно радимо на графичким таблама, што превазилази све што се до сада десило на овим часовима.

-Часови **енглеског језика** се углавном заснивају на анализирању америчких књижевних дела и индивидуалном читању и анализи прочитаних књига.

-**Тригонометрија** је прилично лак предмет јер професор преко лекција прелази, отприлике три пута спорије него професори математике гимназијама у Србији.

-Обожавам **школски хор**, и професор је диван, иако ми га је понекад жао јер остатак хора злоупотребљава његов однос према нама. До сада смо имали један наступ, на коме сам, морам да се похвалим, једина у хору имала соло тачку. Тренутно се спремамо за Божићни концерт.

-**Америчку историју** нисам волела од почетка, јер не волим било какву историју, али испало је да сам зајвљава његов однос према нама. До сада смо имали један наступ, на коме сам, морам да се похвалим, једина у хору имала соло тачку. Тренутно се спремамо за Божићни концерт.

-**Океанологија** је предмет који нисам имала од почетка али обожавам га од првог часа. Елементи су углавном географија, с тим што имамо своје акваријуме у школској лабораторији. Пошто сам дошла касније, ја се сама бринем о свом акваријуму. Имам једну плаву рибу, једног црно-белог морког пужа и акваријум одрађен тематиком Сунђер Боба. Ускоро ћу да „усвојим“ бебу морске звезде из акваријума нашег професора јер су његови ракови почели да једу њене пипке...

-На **часовима генетике** се тренутно бавимо укрштањем воћних мушкица, и мутираним потомством. Часови су јако занимљиви, проблем је што ми после толико дугог дана концетрација падне и једва чекам звонзо за крај часас...

-Сезона **йливања** је почела, имамо напоран

распоред тренинга. Сваки дан тренинзи од два сата одмах после школе, уторком и четвртком још по један тренинг пре школе, од пола пет ујутру, и суботом тренинг од седам до девет. Имала сам упалу у сваком мишићу на телу, а у првој недељи сам падала у сан чим бих дошла кући, око шест поподне. Сунчев сјај више ни не видим у току радне недеље, то могу себи да приуштим само викендом. Колико год се жалила, и колико год тренинзи били иссрпљујући, вероватно их не бих мењала ни за шта друго.

Кристина Стевановић

Ученик на размени - Аљаска

Кад нам неко спомене Аљаску, пар ствари које нам прве прођу кроз мисли су поларни медведи, ескимси и вечити снег и лед. Али није баш тако. Аљаска је једно место које је само по себи веома специфично. Током лета имате пријатне температуре, око 30 степени, и дан 24 сата, али зато вам природа све то наплати кад дође зима, -60 степени и дан од само пар сата. Иако почиње зима, овде је још увек веома лепо.

Допутовао сам на Аљаску средином августа, у Феарбенкс (Fairbanks), град величине Прокупља. Иако сам стигао у пола једанест ноћу, сунце је тек почело да добија наранџасту боју од заласка, а сви су били у мајицама. Било је нешто више од 25 степени. То је далеко од било каквог снега и леда. Од средине јула губимо око 7 минута сунчевог светла на дан, па све до три дана пред католички Божић, када сунце изађе укупно на пар минута. Наравно, као и сви остали, морао сам и ја да се навикнем на мрак и да је дан све краћи.

Прва велика изненађења су дошла са првим даном школе. Наравно, као и сваки амерички ћак, ишао сам чувеним, жутим школским бусом до школе. Пошто бус скупља сваког ћака испред куће, рано ујутру се креће.

са другарима на утакмици

Нажалост, ја сам био тај ког је требало првог да покупи, тако да сам морао сваког јутра да будем испред куће у 6:47. То и не звучи тако лоше, али када погледате да треба да се спремите, да доручкујете са својом хост породицом, дођете до рачунице да морате устати у 5:45, сваког јутра! Уђем ја у бус, седнем, и ништа се не дешава. Знак СТОП је још увек био избачен на пут, а возач ме гледа. Наравно да нисам имао појма о чему се ради и зашто не крећемо. Након минут ћутања и осматрања, возач ми је рекао да померим колено са главног пролаза, како би могао да види излаз у случају опасности. У том тренутку сам схватио да овде мора све да иде по књизи и да нема никаквих изузетака.

Школа је једном речју огромна. На два спрата, подељена у 12 крила, са по више од сто канцеларија и учионица по спрату. Поред тога има и три паркинга, а сваки има по сто педесет паркинг места и још паркинг за аутобусе! Све је било превелико првих месец дана, док се нисам снашао. У нашем народу постоји једна велика предрасуда о америчким школама, а то је да су оне лаке

и да нису квалитетне. То јесте у неку руку тачно, али исто толико и није. Тачно је то да су овде предмети лаки и да не треба много да се учи јер нема одговарања, већ само тестова. Тачно је и да се не тражи много. Како би завршили средњу школу у Америци, потребна су вам укупно четри кредита из науке, односно четири године неке природне науке, било које, или осам семестара различитих наука јер сваки семестар носи по пола кредита. Гледајући са те стране, предмети и школа су веома лаки, али као и увек, постоји друга страна. Ако се одлучите да учите. Већина неће, јер то изискује много времена, труда и рада, иде се на такозване АП часове. То су тежи часови природних и друштвених наука. Ради се много код куће, тако да ја имам сваког дана по двадесет задатака из физике, које морам да одрадим и да их предам, а из енглеског пишем по три састава недељно, а то је као наш писмени задатак. Предају вам искључиво професори који раде на факултету и који су спремни да вам помогну да научите на сваки начин, ако виде да ви то желите. Када имате проблем са предметом, не идете код приватног професора, већ кажете професору да ћете доћи после часова. Они ће вам увек радо помоћи и

објаснити све и по неколико пута ако је потребно, тако да када је мени била потребна помоћ из физике професор је остао 3 сата после краја његовог радног времена да ми објасни све, а после ме је одвезао и до куће. Сада када знate обе стране, размислите да ли су школе лаке или су људи постали лењи? Такође, мора да вам буде јасно да се овде ретко ко привикава вама, већ се ви привикавате на њих. Они вас само убаце у један огроман систем, а на вама је да се прилагодите.

Људи су овде веома пријатни и добри. Био сам изненађен када сам схватио колико су уствари они топли и дружељубиви људи. Већ у првих пар дана упознао сам много њих, са којима се сада дружим сваки дан. Нико није стидљив и прилазе потпуно слободно. Ја сам седео на поду и јео мој ручак, и тада су ми прилазили непознати људи да се упознају и да ми дају њихов број. То је овде скроз нормално. Такође, као студент на размени, имате другачији положај у школи. Сви би желели да се упознају са вама, да питају како је код вас у држави, да ли се разликује пуно од САД-а и слично,

међутим, не можете да очекујете помоћ док је не затражите. Овде нико никад неће да вам помогне или да каже да радите нешто лоше док не питате, али када питате врло радо ћете учинити.

Како би боље упознао културу и обичаје, живим у америчкој породици, тј. боље рећи са хост оцем, јер нема жену. Иако не звучи као идеално, јесте. Имам хост брата из Украјине, а обојицу нас чува Ед. Он је наш хост отац, иначе пензионисани капетан нуклеарне подморнице. Али живети са њим није као живот са обичним пензионером. Он је веома модеран пензионер. Сваког дана иде у теретану, трчи, диже тегове, али и прати задње тековине технологије, тако да има 3D пројектор, са кућним биоскопом, и све Apple производе, које користи до максимума. У потпуности разуме, какве год глупости да направимо, и прича нам какве је он глупости правио. Али и поред тога што нас чува, он нас упознаје са правим америчким вредностима и обичајима. Учио нас је како да се понашамо током ручка са званичним делегацијама, како да кажемо да нам се јело не свиђа, а никога не увредимо, па све до тога како да обликујемо бундеве за Helloween.

За Helloween смо као и сви ћаци и професори у школу дошли у костимима.

То је један од начина који се овде практикује да би се се зближили ћаци и професори, (имамо заједничке активности нон стоп). Зато је сваког месеца такмичење професора против ћака у неком спорту, или некој заједничкој акцији.

Једна од ствари која се ради сваке године је **No Shave November**, када се ниједан мушкирац у школи не брије цео новембар. Можете само да замислите како ће цела школа изгледати тада.

Све ово што сте прочитали до сада о Сједињеним Америчким Државама заборавите, јер ово је била прича о Аљасци. Ја никада нисам био у континенталном делу САД, али сви кажу да у Сједињеним Америчким Државама постоје три велике групе, такозване "lower 48" Аљаска и Хаваји, тако да када овде дођете сви вам кажу да сте дошли на Аљаску, не у САД, што верујем и да је делом тачно, али у то ћу се уверити када одем у Калифорнију. Кад год кажете нешто необично, или чудно, они вам увек одговоре: „We are Alaskans!“. То ми се веома допало, тако да сада када урадим нешто њима необично само кажем: „I'm a Serb! We Serbs do that“, а када причам друговима доживљаје са Аљаске, и они то сматрају чудним, ја им само одговорим: „I'm Alaskan now!!!“, итиме решим све проблеме.

Матеја Игњатовић

Поезија овога века - Миљурко Вукадиновић

„Жудња за поезијом води ме ка речи, заводи ме у њену сенку. Жудња за речима држи ме у поезији. И издавај.“

КО ТИ РЕЧЕ ПРИЈАТЕЉУ НИШАВА ТЕЧЕ У СРЕДУ

Ако ме боли стомак, не боли ме отрована душа. Ако ме боли Косово (пардон: отрована душа), не боли ме црни телефон у трошној тврђави српства. Ако ме разболи гавранасти телефон, не боли ме Ђеле-кула. Ако ме не боли Ђеле-кула, боли ме и Нишава. Не знам Шта ћу са њом!
Ако ме боли Владислав, не боли ме Боривоје. Боли ме, бре Живорад из Житорађа. Ако ме боле Света Тројица, боли ме и необјашњиви Амин! Ако ме боли око линија Ниша, боли ме и нишки народ. Ако ме заболи народ- не излазите ми на очи. Не улазите ми у Кућу и П. З. (Помоћну Зграду). Не приносите ми жртве. Не плаћајте дажбине и вражбине. Не скачите себи у празна уста. Скочите у Ницију Нишаву!

Постојим ја као чињеница која се пише. То ми допушта да говорим у своје име, да тражим језик, да ме језик тражи, да захтевам и сањам, да питањем пружам се преко губера (ваљда турцизам! Питајте професора), да се обратим ближњима и удаљенима, напуштенима и ђацима, да издашно користе Писање као Велики Одмор.

Данас, хладни многоводни март 2013.

Изложба посвећена јубилеју 1150 година словенске писмености

Слово, џре свих векова

„Било је свакако време изласка сунца у дану када су равноапостоли Ћирило и Методије, преводећи Свето Јеванђеље са грчког, записали прве свете речи на словенском језику. А изнад свега, тога трена, рађала се незалазна светлост у речима свештеног словенског језика.“

Проф. др Драгиша Бојовић

Под уредничком руком професора Драгише Бојовића, а у организацији Центра за црквене студије Ниш, Народне библиотеке „Стеван Сремац“ и Међународног центра за православне студије из Ниша, приређена је изложба око сто одабраних књига из фондова Центра за црквене студије, Народне библиотеке, Призренске богословије, Међународног центра за православне студије и приватних библиотека професора Драгише Бојовића и Ане Рочкомановић.

На дан отварања публика је имала привилегију да види и два средњевековна ћирилска рукописа: одломак из Микеја за октобар (пергамент, 14. век) и Синаксар (хартија 16. век).

У години коју је УНЕСКО прогласио за годину словенских проветитеља на овај начин је указана пошта онима који су нам како је рекао професор Бојовић, „даровали писмо, свете књиге и утемељили књижевност“.

На свечаном отварању мала просторија Народне библиотеке била је препуна. Чули смо лепе беседничке реченице професора доктора Драгише Бојовића, оца

Милутина Тимотијевића, ректора Призренске богословије, председника ГО „Медијана“ (покровитеља изложбе), Небојше Крстића и професора Филозофског факултета Недељка Богдановића, чије речи из беседе наводимо:

„И запамтите: старе се књиге гледају свечано и побожно, а додирују нежно, отвореном руком, као кад милујете драгу, или се поздрављате с пријатељем. Као да су од самог срца и душе створене, оно што имају-показују тек кад их отворите и добро прегледате. Изволите, неко вас очекује.“

Исте вечери у Светосавском дому Саборне цркве у Нишу ученици првог разреда са професоркама српског језика присуствовали су духовној академији посвећеној јубилеју писмености. Сви су уживали у складним гласовима хора Призренске богословије и певачке групе „Константин“, а наравно и у мудрим беседадама.

Невенка Божовић, професор

Изложба „ГАВРАН“ Владимира Величковића

Свуда око нас је уметност. Свуда око нас је лепота. Нажалост, у данашњем друштву све је мање времена и разумевања за уметност. Људи су непрестано у журби, трче, јуре, касне. Не видимо и не схватамо да нам, макар мало времена, утрошеног на прави начин, може донети вишеструко. Права уметност није само естетска и површна. Ако загребете само мало испод површине, пред Вама ће се указати море суштинских порука, које је (писац, сликар, композитор...) хтео да нам пренесе. Отвориће се безброј нових питања, која ће Вас нагнати на размишљање. Ако отворимо душу пред њом, уметност ће нам осветлiti живот, помоћи нам да, најпре, разумемо себе, а затим да схватимо друге и живот уопште.

У младости, којом ми сада пливамо, када је „најважније“ доказати се у друштву и бити „in“, потребно је да нас неко старији и искуснији упути и усмери на прави пут. Многи од нас, првака, тек придошлих у нову, озбиљнију средину, били су збуњени: зашто је потребно да са професорком српског језика идемо на изложбу слика? Ипак, заинтригирани том, за нас новином и предсказујућим називом изложбе „Гавран“ Владимира Величковића, отишли смо. Кустос галерије „Србија“ била је веома изненађена када је једног уторка поподне у галерију ушла велика група од око педесетак ученика, праћених професоркама Невенком Божовић и Маријом Џеровином. Наша лица одавала су још веће изненађење и шокираност призором на зидовима галерије. Свуда су се налазила платна огромних димензија, осликана претежно црвеном и црном бојом. Велике, злослутне птице, огрнуте црном слутњом свога перја, гледале су на нас, као да ће сваког часа излетети са слика. Ови гаврани већ су довољно предсказивали бол, очај, безнађе и патњу, којом цела изложба одише. Међутим, оно што нас је највише погодило, били су људи на сликама. Ниједном од њих не види се лице, са којег би се могла прочитати

Схватили смо да лични бол и неправде, који човека могу да погоде, у животу остављају траг дубоко у срцу. Тако су страхоте, које је преживео у најранијем детињству, заувек одредиле Величковићев поглед на свет. Разумели смо пренесено значење његових слика: гаврана и разапетих људских тела. Видели смо како он сматра да људи у савременом свету воде сами себе ка уништењу. Можда ће, на крају, све бити пусто и бежivotно, као што показује најимпозантнија и најпотреснија слика „Пожар“, која заузима централно место. На њој нема патње и страха, али нема ни ничег другог.

Поред свега што смо разумели и научили, са изложбе „Гаврани“ враћамо се свако са својим личним осећањима и мислима, на које нас је нагнао познати сликар.

До неке нове изложбе и инспирације за размишљање:

Теодора Гавриловић I₃

Сликарева биографија:

Владимир Величковић је један од најзначајнијих савремених српских сликара. Рођен је 11. августа 1935. године у Београду. Излаже од своје шеснаесте године. Дипломирао је на Архитектонском факултету у Београду 1960. а прву самосталну изложбу имао је већ 1963. Од 1966. живи и ради у Паризу, где је временом постао веома цењен. Радио је као професор на Ecole

Nationale Supérieur de Beaux-Arts у Паризу од 1983. до 2000. године. Члан је Српске академије наука и уметности, Македонске академије наука и уметности, као и Academie des Beaux-Arts-Institut de France-Академија лепих уметности Француске. Одликован је француским одликовањима највишег реда из области културе и уметности: Commandeur de l'ordre des Arts et des lettres, као и орденом легије части. Основач је Фонда за цртеж, који носи његово име.

Симбиоза човека и природе-Милић Петровић

Милић Петровић је академски сликар из Ниша. Дипломирао је на Академији примењених уметности у Београду. Посетили смо његову изложбу у НКЦ-у и попричали са њим.

Сазнали смо да уметник мора да познаје анатомију сликарства, да буде описанејен. Сваки уметник сам гради свој пут и пребрди препреке да би степеницама које је саградио показао своје знање и таленат. Прави уметник мора бити професионалац у сваком смислу и стално се усавршавати јер узалуд му дар од Бога ако га не користи. Свака копија и лаж неће моћи да пренесе праву емоцију јер људи природу виде различito, свако слика своју стварност. Не постоје само

просте три димензије, него пет, висина, ширина, дубина, време и емоција. Одбацивањем свега долази се до суштине. Милић је нам је поручио: „Децо, знам да у школама немате слободу да се искажете. Али, ви још увек не схватате какву моћ имате и шта све можете да урадите јер вам други диктирају правила и убијају машту. Свако може да учи теорију, али је вама потребна слобода. Слушајте себе и сликајте. Немојте робовати једном правцу, откријте свет на разне начине.“

Марија Стефановић II,

Нишка декларација

... Уверена у решеност целог српског народа да истраје у светој борби за одбрану свога огњишта и своје слободе, влада Краљевине сматра као свој најглавнији и у овим судбоносним тренуцима једини задатак, да обезбеди успешан свршетак овог великог војевања које је, у тренутку кад је започето, постало уједно борбом за ослобођење и уједињење све наше неслободне браће Срба, Хрвата и Словенаца. Сјајни успех који има да крунише ово војевање, искупиће обилато кrvаве жртве које данашњи српски нараштај подноси. У тој борби српски народ нема избора, јер се између живота и смрти не бира. Он је на њу принуђен и водиће је са онаквом истом несаломљивом енергијом и саквом се пре сто година борио за свој васкрс из Косовске гробнице".

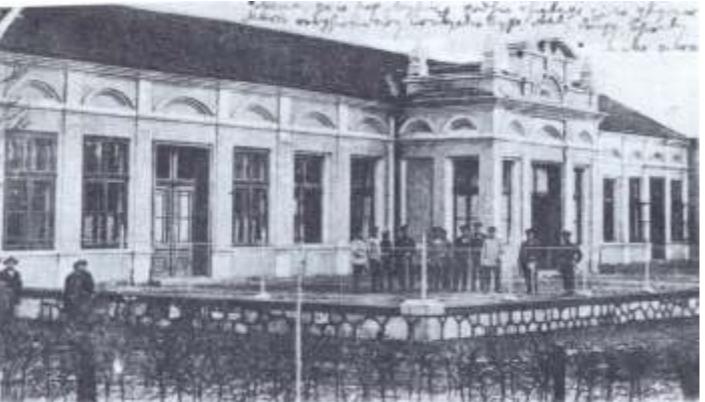
Ово је део Владине изјаве која је дата на заседању у Нишу 7. децембра 1914 која носи назив **Нишка декларација**.

Овом декларацијом Србија, односно њени

Један од ретких Словенаца у Србији, Нико Жупанић, приписивао је себи заслугу што су Словенци обухваћени Нишком декларацијом, и поред Пашићевог става да је о Словенцима "упште прерано говорити".

Основни разлог "југословенског ратног циља" лежао је у **"идеолошком-пропагандном слабљењу Аустроугарске изнутра"**. Наиме, "хрватске регименте на Дрини, у којима је био цвет Загреба, биле су најогорченији војници на фронту". Ако би се оне "охладиле за Аустрију", војна снага монархије била би више него преполовљена. Ова декларација имала је за сврху да загреје главе Хрвата и других Југословена за идеју српско-хрватског јединства. У том смислу већ се радило на фронту. Крајем септембра 1914, забележено је да су српски војници пре сваког напада певали **"Лијепа наша"** и **"Ој Хрватско још поживи"**. Поред тога, требало је да утиче и на сile Антанте, како у погледу њихових планова о територијалним компензаци-

политички представници истакли су, не српски, већ „југословенски ратни циљ“ уједињења **Срба, Хрвата и Словенаца**. Изјаву о ратним циљевима дала је нова, коалициона Влада, састављена од представника Радикалне(старе), Самосталне радикалне и Напредне странке. Том Владом замењена је хомогена "старорадикалска" влада, у време Друге аустроугарске офанзиве- генерала Оскара Поћорека и његове **"казнене експедиције"** - када се водила борба за државни опстанак. Требало је да све своје снаге стави „у службу велике ствари Српске државе и Српско-Хрватског и Словеначког племена“. **Никола Пашић**, председник и ове нове владе, није био састављач Нишке декларације. Као њен творац најчешће се наводи самосталски првак Милорад Драшковић (творац чувене **Обзнате** из децембра 1920. којом се забрањује рад Комунистичке партије Југославије). Пашић само узима учешће у редиговању декларације. У току тог посла из предлога декларације изостављени су Словенци, што се могло приписати само Пашићу и његовим "старорадикалима".

Анђелина Денић IV₄
Илија Милановић IV₄
Миљан Крстић IV₄

Коме се смејемо, а кога жалимо?

СОКО ЗОВЕ ОРА

ОРО ПАО,
ОРО ПАО

трошимо драгоцено време на исмејање. Како уопште можемо помишљати да ће нас свет озбиљно схватити када нам смех изазива оваква брука?

Теодора Лазаревић II₆
Петра Ђорђевић II₆

Дан борбе против сиде

У петак, 29. новембра, одржана је акција поводом обележавања Дан борбе против сиде.

Акцију је организовао ђачки парламент у сарадњи са свратиштем и омладином "Јазас"-а. У холу школе је постављен штанд на којем су наши ђаци и професори могли да сазнају нешто више о вирусу ХИВ-а. Подељен је промотивни материјал у виду едукативних књижица и презерватива. За време 6. часа је у свечаној сали одржано предавање о вирусу ХИВ-а, начину преношења и заштити. Предавање су одржале едукатори из "Јазас"-а, Марина Стојковић и Маја Величковић. Ученици су

отишли са предавања пуни нових знања.

Александра Петровић III₆
Мирјана Живковић III₆
Никола Допуђ III₆
Марија Шуловић III₆

NISOMNIA – нема спавања

И ове године се у Нишу, на платоу Нишке тврђаве, 6. и 7. септембра одржао један од музичких фестивала по којима је наш град, а и југ Србије, познат. Фестивал „Nisomnia“, под слоганом „Nisomnia-Stay awake“. Са јако приступачним ценама карата и одлично осмишљеним програмом привукао је пажњу више од 10000 посетилаца. Организатори су се потрудили да оправдају слоган фестивала те је ова манифестација трајала непрекидно од петка увече са почетком у 20 сати па све до недеље рано ујутру.

Прво вече фестивала протекло је у знаку електронске музике. Nakoch, Alex Miloshevich, Kalson и Max дочекали су и загрејали публику пред фасцинарантни наступ електро-џез састава El Jazzyra. Главне звезде вечери били су ДиЦејеви (DJ-evi) Metodi Hristov (Бугарска), Dan Rubell (Аустрија) i Pirupa (Италија), који су са тотално другачијим звуком и огромном енергијом подигли публику на ноге.

Друго вече фестивала обележио је Хип-Хоп и

наступи познатих извођача са Балкана. MC Sajsi, Београђанка са стилом и ставом која је многима позната као Тифани из песме „Мама“, представила је публици прави хип-хоп манир уз тврд електро звук. Играјући на звучнику, мушки део публике је оборила с ногу, док је женски део издоминирао репујући заједно са Сајси „Далеко је Дизни“, „Гледај“, „Малиша“, „Српска Дороти иде у Оз“ итд. Право из Црне Горе, на само одушевљење публике, стигла је Who See Klapa. Млади репери, Noyz i Dedduh, који су представљали своју земљу на

Евровизији, пробудили су емоције публике песмама „Реггаетон Монтенегро“, „Игранка“, „Тужна песма“, „Шофершајбен“ итд. Својим „нишким репом“, јако оригинални и интересантни, Stereo Banana, одушевио је публику. Little Miss Vandal је својим „drum'n'bass“ ритмовима покупила симпатије публике и привела фестивал крају.

Дубиоза Колектив. Један од најишчекиванијих наступа на овогодишњем фестивалу оставио је све у чуду, а такву атмосферу публика са југа Србије још никада до сада није осетила. Дубиоза је учинила да се сви осетимо једнаким. Играо је свако са сваким, а певали су сви заједно уз највеће хитове као што су „Какју“, „Валтер“, „Фирма Илегал“, „Кокуз“ итд.

Прича се на улицама да је „Нисомнија“ један од најбољих лајв фестивала 2013. и многи једва чекају да виде који ће извођачи следеће године заједно са многобрјном публиком остати будни.

Марија Стефановић II,

У спомен гитаристи нишке групе „Мама рок“ Зорану Стојановићу Циги, који је преминуо пре годину дана, организован је меморијални концерт назван по популарној песми ове групе „Буђење у 7“. Цига је веома ценио младе музичаре, подстицао и помагао њихов рад. С тим на уму организатори овог концерта позвали су тројицу младих нишских гитариста који су отворили вече: Николу Денића, Богдана Шипетића и Богдана Јовановића (сваког у пратњи свог бенда). Након њих наступала су три демо састава „Држ'те мачке“, „Arctic maze“, „Dylan dog“, а за крај наступила је „Мама рок“ у два састава.

Никола Денић

Никола Денић, отворио је концерт песмама „Comofrtably numb“ (Pink Floyd), и „Imigrant song“ (Led Zeppelin) и најавио емотивну атмосферу. Он је осамнаестогодишњи самоуки гитариста који свира 6 година. То му је био први соло наступ.

Богдан Шипетић

Јован Ромић

Богдан Шипетић, (ученик II₇, наше школе), наступио је са својим бендом укључујући и басисту Јована Ромића (такође ученика наше школе) песмама „The Loner“ (Gary Moore) и „Зајди зајди“ Радомира Михајловића Точка, овом како ју је он највио, „српском обрадом македонског блуза“ продужио је емотивну

Буђење у 7

атмосферу и завршио је својом ауторском композицијом „Save me“. Он је шеснаестогодишњи самоуки гитариста, који свира четири године и такође као и Денићу, ово му је био први соло наступ.

Богдан Јовановић

Богдан Јовановић, је тринаестогодишњи гитариста који учи гитару у школи за поп и рок музику „Musicland studio“ већ годину и по дана. Изазвао је огромно одушевљење не само публике већ и свих осталих извођача укуључујући и чланове групе „Мама рок“, одсвиравши САМО ЈЕДНУ ПЕСМУ „Stumble“ (Gary Moore).

За љубитеље мало бржег ритма, побринули су се „Држ'те мачке“, „Arctic maze“, „Dylan dog“. Жанровски различити, али концептуално слични, публици су приказали део њиховог рада, међутим, свесни да се ради о меморијалном концерту, ништа нису изводили из свог музичког опуса.

„Top Rock Band“ преузео је кормило све до наступа главних звезда вечери „Мама Рок“, који су изводили легендарне песме као што су „Ева“, „Буђење у 7“ и њихову обраду песме Ерика Клептона на српском језику „Cocaine“.

На крају се обратила и Олгица Стојановић, супруга покојног Циге: „Ја сам пријатно изненађена. Мени су емоције баш помешане и не знам, не бих давала много коментара. Презадовољна сам. Моја породица и ја захваљујемо свима који су дошли и људима који су ово организовали, уступили просторије и музичарима који су се одазвали. Драго ми је што је толико младих музичара било вечерас. Цига је много волео младе људе и увек их је окупљао око себе, помагао им, тако да је ово један леп начин да се сетимо њега и његових дела“.

Богдан Шипетић II,

Музички догађаји у граду

У свету звучне магије

Ако прошетате центром града, угледаћете на много места разапете (не баш са много укуса сачињене) реклами натписе: Аца Лукас у Вашем граду, Позив који се не одбија – концерт Лепе Брене и томе слично, у духу времена у којем постојимо. Тек негде стидљиво, испод ових претходних, стоји понеко обавештење о музичким догађајима друге врсте, а њих још како има.

Треба да прошетате до Симфонијског оркестра или до зграде Нишког културног центра, па да угледате плакат са детаљнијим обавештењима о концертима класичне музике. То баш и није успут, не боде очи, не позива. Тачно је, постоји интернет, али за ту акцију треба имати нека претходна обавештења и знања. Овако, нико се од организатора превише не помучи, па, ко сазна, доћи ће.

Међутим, Ниш ипак има проверену публику која ће се изборити са овим површиним и незналачким погледом на уметност. Та је публика пробрана, образована, зна шта треба да очекује и уме да поштује. Зато је сала Дома војске била дупке пуна када се обележавала шездесета годишњица постојања Нишког симфонијског оркестра.

Оваква годишњица није мали јубилеј. Шест деценија образовања и радовања публике, сарадње са најреномиранијим именима из света музике као што су Ванчо Чавдарски, Емин Хачатуријан, Виктор Третијаков, Стефан Миленковић, Александар Маџар, Наум Штаркман и многи други.

Гостовало се на највећим музичким фестивалима: Дубровачким летњим играма, Мокрањчевим данима, Олимпус фестивалу у Грчкој.

За свечани дан оснивача и организатора НИМУС-а и носиоца бројних награда дошли су они који су деценијама учествовали у његовим успешима: афирмисани диригенти, сваки са својим шармом. Видели смо на сцени Дејана Савића, Свилена Симеонова, Весну Шоуц, Милену Ињац, Сузану Костић, Зорана Станисављевића, Ле Фи Фија, Анатолија Новицког, Србољуба Динића.

Репертоар је такође био за респект и уживање: Менделсонова увертира оп./95, Глинкина увертира за оперу „Руслан и Људмила“, Валцер цвећа Чајковског, Моцартова симфонија у С-дуру, игра Кан-кан из Офенбахове опере „Орфеј у подземљу“, „Славјански марш“ Стравинског, Вердијев „Набуко“. Нису заборављени ни најстарији, у граду још присутни чланови првог састава Градског симфонијског оркестра. Њих су, као и све присутне учеснике и слушаоце,

поздравили градоначелник Зоран Першић и директорка Весна Братић.

Пар недеља касније (од 24. октобра до 14. новембра) наступио је нови музички талас – 39. Нишке музичке свечаности под називом „На крилима музике“.

Избор је такође био широк: Гершвин, Респиги, Штраус, Бах, Моцарт, Шуберт, цез, класика, барок...

Међу извођачима звучна имена као што су пијанисти Александар Маџар и Александра Сердар, гудачки трио „Константинус“, камерни оркестар „Гудачи светог Ђорђа“, Хемонд, квартет из Немачке (органи, гитара, бубњеви, саксофон) и још многи. Наравно, радовали су нас и они који тек обећавају, млади пијанисти, виолинисти, кларинетисти, певачи.

После оваквих догађаја човек изађе из дворане умивене душе, испуњен складом и лепотом. Неки кажу да су „напунили батерије“, а други да се коначно не осећају као провинцијалци.

Пробајте, можда и ви нађете себе у чаробним звуцима.

Невенка Божовић, професор

50. Нишки сајам књига и графике

Ученици наше школе организовано су посетили овогодишњи 50. Нишки сајам књига и графике. Одлазак је колективан али су утисици појединачни. После шетње између штандова пуних књига и разгледања, трепере пред очима многи наслови... Теодора Гавриловић из I-3 за читање топло препоручује роман „Можда небо зна“ Гијома Мусоа, једног од најбољих савремених писаца. Текст је пројект мистеријом и драматичношћу показујући да сваком од нас може да се деси нешто неочекивано и на граници немогућег. Књигу препоручује за хладне зимске дане када треба загрејати и тело и машту.

За љубитеље класика издава „Гордост и предрасуда“ и „Разум и осећајност“ Џејн Остин. Њена другарица из одељења, Јована Кривачевић, предлаже књигу „Све што сам желела“. Роман говори о судбини девојке чија мајка изненада умире а штампарију и новац наслеђују браћа. За њу остаје само стари жути папир са исписаним мајчиним жељама и условима. Испоставља се да је мајка својој кћери у ствари оставила оно најдрагоценје, стицање лепих искустава и много забаве. Изгледа да је суштина постојања у томе. Прочитајте, уживајте, размишљајте.

За оне који воле фантастику, Ристић Александар из III-6 изабрао је роман канадског писца Патрика Ротфуса „Име ветра“. Реч је о дечаку генију који као седмогодишњак остаје без целе породице. Радња се одвија у потпуно нестварном амбијенту. Душан Станимировић из истог одељења изабрао је роман са елементима фикције и драме „Ноћна страж“ Сергеја Лукјавенка. Проверите.

Нађа Миленковић из истог одељења издава историјски роман америчког писца Калогридиса, са радњом из времена породице Борџија. Сазнаћете на шта је све спремна једна предузимљива жена не би ли спасла голи живот. Јовановић Дуња из I-3 препоручује

роман „Невидљиви Мост“ списатељице Џули Оринџер. Књига говори о тројици браће које је раставио Други светски рат. Сваки од њих се нашао у другој европској метрополи. Роман је пун догађаја који се брзо смењују. Игњат Вучковић одабрао је за вас књигу кинеског ратника и песника из доба старе ере Сун Чуа „Умеће ратовања“. У делу су приказане разноврсне ситуације и проблеми са којима се један генерал (али и сваки човек и вођа) може суочити. Сугерише се како треба савладати препреке: како подићи морал и како га сломити, где се поставити за напад или за одбрану. Дело је писано делимично у стиху а делимично у прозној форми.

Уживајте!

Као што видите, међу ученичким предлогима није било ни поезије ни есеја ни научне литературе... Лепа тема за размишљање. Надамо се да ће се међу овим насловима наћи и нешто за вас. Зимски распуст се ближи а време уз добру књигу најбрже пролази.

приредила Невенка Божовић, проф.

Лудак је заправо најнормалнији

-постоји ли граница између разума и лудила?

Представа „Лет изнад кукавичјег гнезда“ први пут је изведена ове године пред пуном салом Дома синдиката у Београду. Припремили су је јако талентовани ученици Девете београдске гимназије „Михаило Петровић Алас“. Давид Јаковљевић који је, поред адаптације текста за представу, глумио самог Мекмарфија емоцију је пренео фантастично. Публика је била одушевљена. Мекмарфи је, за оне који нису гледали филм, одведен у душевну болницу и тамо покушава да докаже да су нормални људи лудаци, а да су лудаци само несхваћени. Дружина која прати Мекмарфија кроз ово узбудљиво путовање јесу Били Бибит (Вуко Вукашиновић), Дејл Хардинг (Павле Мусић), Мартини (Вук Ђурић), Чезвик (Марко Павловић), Табер (Милош Добрић) и Поглавица (Балша Стевановић). Једног је девојка оставила, један је филозоф који тражи смисао живота, али су сви они несхваћени и торерисани од стране злокобне сестре Ричид (Маша Котаранин). Они не схватају да су марионете сестре Ричид и сестре Флин које су им одузеле све. Уз помоћ Мекмарфија ова дружина успева да се избори за нека своја права, али све то пада у воду када се након журке коју је Мекмарфи

направио, Били обеси јер му је Ворен претио и грдио га зато што се „смувао“ са Мекмарфијевом пријатељицом Сенди. Кенди (Нина Лапчевић) и Сенди (Кристина Филиповић) су Мекмарфијеве, назови, другарице које он упорно искоришћава. Били се обесио, у нападу беса Мекмарфи дави сестру Ричид и крви је за све што је учинила осталима због чега бива одведен на електричну столицу, исто као и Чезвик који је хистерисао због забране цигарета. Поглавица открива да није нем, убија Мекмарфија и завесе се спуштају.

Могу вам рећи да је ово једна од најбољих представа коју сам погледала. Глумци кажу да је и њима ово једна од најомиљенијих коју су радили, а радили су и: „Госпођа министарка“, „Обичан дан“ и „Лепотица и звер“.

Ја, као велика љубитељка филма „Лет изнад кукавичјег гнезда“, топло препоручујем да одгледате њихову представу коју можете наћи на сајту youtube и једва чекам да видим шта су нам следеће спремили.

Марија Стефановић II,

Ето, зато сам плакала

Не сећам се када сам последњи пут тако фино плакала, као на представи „Лет изнад кукавичјег гнезда“, у извођењу ученика Девете београдске гимназије. Сви глумци су одлично изнели своје, ни мало лаке улоге, и учинили да гледамо праву лудницу, а не позоришну сцену.

Да ли ви некада пустите сузу? Да ли вас некада стегну груди, лице вам утрне, покушавате да дођете до даха, а надуте очи вас боле због превише суза? А оне не могу да лину, тескоба у грудима не попушта. Једини спас доноси врисак, у почетку страсан и громогласан као и само име; потом коначно крећу да теку сузе, врисак се претвара у дуге јецаје, а руке беспомоћно обгрле колена. Зато не подсећа на лудило?

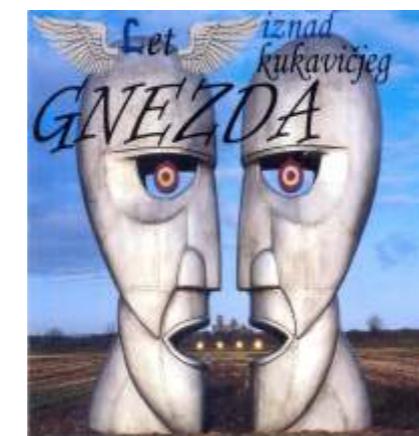
Могуће је да ће вам неко прићи онда, питаће вас шта се десило (осим ако одмах не закључи да нисте нормални). Али кроз плач, јецање и дрхтаје, тешко је доћи до било каквих речи, а камоли до правих. Реченице вам се губе у уздисајима, немоћно машете рукама по ваздуху, а потом; руке падају а глава клоне. Не може се доћи до речи-нема почетка од којег кренути, краја којим завршити. Између тога, све саме мисли претичу једна другу, не стижу да буду изговорене. То је, сада, већш сигуран знак лудости.

Сада ваш саговорник захваљује небесима и приручнику, који лагано вади из ћепа и пружа вам. То је

кључ свих ваших проблема, окончање лудила; приручник за целокупан живот: 'Тако живи сав нормалан свет'. Пратећи дати приручник, час посла вас збију, стегну, притисну, исцеде и гурну у калуп. Обликују. Што мање различитости, мање осећања, мање размишљања, то мање проблема. Мање лудака.

И ето, плакала сам зато што се лудима сматрају људи који пређу границу калупа, који се буде против затвора и покушавају да се ослободе стега у које су бачени. Јадни Албатроси! Плакала сам зато што се нико не запита јесу ли луди, у ствари, они који постављају оквире у којима треба живети; зато што нико није схватио да се ненормалним понашањем, реагује на неприродну средину. Сишли смо са ума у сјајан дан!

Анђелија Николић III,

GoetheFEST 2013

Најбољи глумци у најбољим филмовима!

Кристина Милосављевић III₃

ТОП-ЛИСТА

Топ 17 актуелних домаћих хитова:

1. Тоше Проески - Све је ово премало за крај
2. Владо Георгиев - Живим сад
3. Саша Ковачевић-Случајно
4. Тони Цетински - Зар мало то је
5. Сергеј Ђетковић - Нису ми дали да те волим
6. Жељко Васић – Жељо моја једина
7. Адил - Хитно
8. Цеца - Турбулентно
9. Нина Бадрић и Мирза Шољанин – Душе су се среле
10. Пеђа Меденица - Дођеш ми у сан
11. Тропико бенд-Ђао Бела
12. Александра Радовић – Чувам те
13. Данијел Павловић - Три дана
14. Марко Мандић - Добар дан
15. Марчело - Пегла
16. Ван Гог – Нешто вуче ме доле
17. Горан Диме и Ђуле Ван Гог - Добар и лош

Марија Стефановић II,

Топ 17 актуелних странних хитова:

1. Passenger – Let her go
2. Lana Del Rey – Summertime sadness
3. Hurts ft. Calvin Harris, Alesso – Under control
4. Imagine Dragons – Radioactive
5. Zeed ft. Foxes – Clarity
6. David Guetta ft. Ne-Yo, Akon – Work hard play hard
7. Eminem – Berzerk
8. Stromae – Papaoutai
9. Bang La Decks – Utopia
10. Daft Punk - Get Lucky
11. Rihanna – Pour it up
12. Jason Derulo – Talk dirty
13. Naughty Boy ft. Sam Smith – La la la
14. Macklemore ft. Ryan Lewis - Thrift shop
15. Lady Gaga – Applause
16. Robin Thicke – Blurred lines
17. Arctic Monkeys- Why'd you only call me when you're high

Теодора Хафнер II₆

„Тренирај тешко да би играо лако“

Сава Радић, бивши ученик наше школе из II₆ недавно је добио изузетну понуду од ФК Чукарички из Београда: да заигра за њихов клуб и нашу репрезентацију у категорији до шеснаест година. То је оно што је све ове године, док је напорно тренирао и пожртвовано играо фудбал, желео.

Гроби: Да ли је било шешко донећи одлуку и оишнушти се у нейознайо?

- Помисао на то да ћу се одвојити од куће, од својих другара и другарица била ми је веома тешка, али кренуо сам да остварим свој највећи сан.

Гроби: Какав је био йочејак у Београду?

- Првих месец дана сам се трудио да се што боље прилагодим на самосталан живот у Београду. Мало ми је у почетку било тешко зато што сам се одвојио од родитеља, али навикао сам се. И првих месец дана ми је релативно брзо прошло јер сам стално био негде у покрету, нисам могао толико да седим код куће и размишљам. Релација тренинг-школа, обилазак града, мало до Ушћа и тако даље...

Гроби: Како си се снашао у новој школи?

- У новој школи сам се добро прилагодио. Професори су добри, али бољи су у „Гробарској“, друштво је онако, има и добрих и лоших, али је у „Гробарској“ сто пута боље, јер има само добрих.

Гроби: Како је прихватио ново друштво?

- Друштво ме је одлично прихватило, зато што сам фудбалер. И првог дана у школи директор ме је увео у одељење и зато ме и мало више поштују.

Гроби: Саво, итраш ли фудбал?

- Наравно, у новом клубу ФК Чукарички. Тамо сам, сад има већ више од месец дана. У почетку сам само тренирао, док су ме регистровали. Играо сам једну утакмицу против Интернационала, добро сам одиграо, задовољни су били, па сам сада ових 10 дана био у Паризу са репрезентацијом и зато нисам био у Чукаричком. И сада, када се вратим у Београд, настављам да тренирам, да „кидам“ и да почнем да играм утакмице за ФК Чукарички. У Чукаричком су ме одлично прихватили, услови су перфектни. Има дosta играча '98 годишта, али борићу се за своје место и надам се да ћу имати стално место у Чукаричком '98.

Гроби: Ог кад итраш за репрезенцију?

- За репрезентацију играм, то јест позван сам од овог лета. Имали смо прво неке своје припреме од седам дана, па смо имали мини припреме, па две утакмице против Македоније (победили смо 4:0 и 5:2) и сад овај последњи турнир у Паризу, тамо је била Француска, Белгија и Холандија. То су све као припремне утакмице пошто се спремамо за квалификације на Европско првенство 2015. године.

Гроби: Имаш јуно обавеза, како излазиш на крај са јим?

- Јесте да имам доста обавеза и око школе и Чукаричког и репрезентације, али у школи ме разумеју професори и разредна, допушта ми да излазим са часова кад треба да идем на тренинг у Чукаричком. Са репрезентацијом је исто тако, Чукарички ме пушта да играм за репрезентацију и није толико напорно за сада, видећемо за касније.

Гроби: Како су џвоји родићељи реаговали на џвоји прелазак у Београд?

Теодора Хафнер II₆
Лука Јанковић II₆

НАВИЈАЂЕМО ЗА ТЕБЕ И ЖЕЛИМО ТИ ПУНО УСПЕХА!!!

Немојте да вас изглед завара - оне су опасније него што изгледају

Каратеом сам почела да се бавим од своје дванаесте године. Као мала, пуно времена сам проводила пред телевизором гледајући Нарута. То ме је подстакло да се распитам о борилачким вештинама и определим се за карате. Почела сам у новооформљеном клубу „КК Борац“ али сам сада у „КК Елид“. Са такмичењем сам почела пре две године. Последњи турнир одржан је 1. 12. 2013. године у Нишу, када сам са својим другарицама из ката тима освојила прво место у својој категорији. Такође, могу да се похвалим да имам само златне медаље. То су све пробни турнири пред европско такмичење у Немачкој, у Дрездену. Тренирам сваки дан. Када сам у сали, у кимону, осећам се самоуверено и испуњено. Мој узор је Марија Мачаревић, и тежим ка томе даје једногдана и престижном.

Катарина Трајковић II₅

Теквондо је корејска борилачка вештина настала 40-их година двадесетог века спајањем различитих вештина које су се вежбали у то време. То је ударачка вештина коју одликују атрактивне ногне технике и брзина. Данас се теквондо сматра једном од најпопуларнијих борилачких вештина и спортова, а број вежбача у свету се процењује на више од 100 милиона.

На самом почетку, тренинг теквондоа је наличио караеу и састојао се од вежбања традиционалних ставова, блокова и удараца. Данас се традиционалним

Катарина и Наруто
техникама не посвећује много времена и у већини школа су их замениле вежбе на врећи и с fokusarima.

Основе теквондоа деле се на: 1. ставове 2. блокаде 3. ударце ногом

Циљ учења основа је развијање правилне технике, коришћење целог тела, и очување традиције теквондоа.

Форма је борба против замишљеног противника, која се састоји од 16-30 покрета, састоје се од одређених удараца и блокада руком и ногом. Учење форми је прави темељ сваке борилачке вештине па тако и теквондоа. Форме помажу у усавршавању кретања и технике и називају се poomse ili h jong.

Александра Крстић III₃

Комете (ни)су тако страшне!

Током првог тромесечја ове, 2013. године, љубитељи астрономије имали су прилику да виде комету C/2011 L4 (Pan-STARRS). Отприлике у време када је она постала видљива и кроз слабије телескопе и двогледе, астрономи су најављивали да ће се пред крај ове године на нашем небу видети комета Ison и то голим оком.

У веку се, у просеку, голим оком може видети десетак комете, тако да појављивање још једне такве комете није ништа епохално. Али ова комета је најављивана као изузетна, јер је требало да буде најсјајнија у веку, а можда и у читавој историји праћења комете. Њена путања је таква да се пролази кроз највиши слој атмосфере Сунца (корону), у којој температура достиже и неколико милиона степени. У перихелу (тачка најкраћег растојања од Сунца) Ison ће проћи на око милион километара од „површине“ Сунца. Тада ће сублимација на површини комете бити најинтензивнија, што ће је учинити изузетно сјајном. Обазриви астрономи су истицали да ће Ison бити најсјајнија комета уколико „преживи“ пролазак поред Сунца. Кроз историју је било више комета из тзв. Кројцове групе, које се под малим углом јако приближавају Сунцу и нису се распадале. У скорије време таква је била комета C/2011 W3 (Lovejoy). Али, међу кометама у близком проласку поред Сунца било је и много оних које су се том приликом распалали или чак и пале на Сунце. Вероватно најпознатија таква је Ikeya-Seki, која је 1965. године прошла поред Сунца на око 1.2 милиона километара. Била је једна од најсјајнијих комета прошлог миленијума. Могла је дасе види и по дану, иако се том приликом њено језгро распало на 3 дела.

Током новембра ове године Ison се видела непосредно пред излазак Сунца, чак и голим оком. Њен сјај је временом растао, а прогнозе су биле да ће, након проласка кроз перихел 28. и 29. новембра, у свом пуном сјају бити сјајнија од Месеца. Баш у време писања овог текста, за астрономе су стизале неповољне вести. Комета се приближила Сунцу, због чијег сјаја је тада њено посматрање било отежано. Али, након проласка кроз перихел, уместо да јој сјај порасте, она се видела као бледуњави облачић. У први мах је било очигледно да се комета века распала на мноштво мањих громада, обавијених заједничким облаком прашине. Након пар дана се ипак учинило да је можда средишњи део језгра комете опстао, јер је сјај комете ипак почeo да расте. Међутим, тренд је прекинут. Комета је наставила да се распада, а њен сјај да опада.

Љубитељи астрономије су, нормално, разочарани, јер нису могли да виде спектакуларни космички догађај, али су зато езотерични заговорници теорија катастрофа и смакова света задовољни. Распад комете Ison за њих значи и нестанак небеског неповољног знака који наговештава, а можда и узрокује, лоше догађаје на

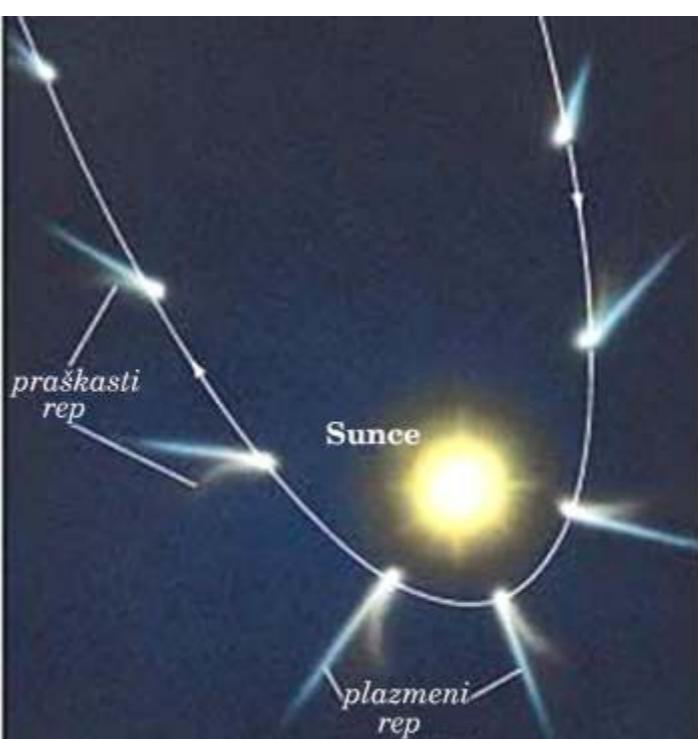
Halejeva kometa (1986.)

планети. Наиме, у односу на устаљени астролошки ред и хармонију сфере на небу, код лаика, али и не само код њих, појаве комете су, због непознавања њихове природе и понашања, доживљаване као реметилачки фактор, „неред“ на небесима – како својим другачијим изгледом, тако и непредвидивом појавом и кретањем. То је био разлог што су их кроз историју астролози, али и древни астрономи, третирали у негативној конотацији. Мање-више код свих народа наговештавале су болести, глад, смрт, губитак ратова, патње народа... Третиране су као злобно знамење. Зашто је то тако? Кренимо, ипак, од почетка.

Комете су нестална космичка тела, која су у развијеној форми када се приближе Сунцу. Тада имају главу, која се састоји од језгра, које окружује облак гаса и прашине (кома), и реп, због којег их у нашем народу зову звезде репатице. Језgro је основни део комете, растресито је и састоји се од леда и стена. Његове димензије су до неколико десетина километара. Са приближавањем комете Сунцу, под деловањем зрачења, загрејано језgro испарава у виду млазева, обавија се комом која формира главу величине и до неколико стотина хиљада километара. Под притиском соларног ветра (честичне емисије са Сунца) и зрачења, из главе се издваја прашинастогасни реп, који је окренут насупрот Сунцу. Комета има и плавичасти реп од јонизованих гасова, док прашинастогасних репова може бити неколико. Реп комете може бити дугачак и по неколико стотина милиона километара. У том смислу, према димензијама језгра, комете спадају у мала тела Сунчевог система, а с обзиром на величину репа и главе могла би да се уброје у највећа тела нашег система.

Путање комете приликом кретања око Сунца могу бити елипсе, параболе и хиперболе. Елиптичне путање

одговарају периодичним кометама, које више пута пролазе поред Сунца. Комете чији је период обиласка око Сунца краћи од 200 година су краткопериодичне, док код дугопериодичних комета овај период може бити знатно дужи. Чувена Халејева комета је кратко-периодична, са периодом који је око 76 година. Комете чије су путање параболе и хиперболе су непериодичне и пролазе поред Сунца само једном, након чега, после дугог путовања, напуштају Сунчев систем.

Маса комете је занемарљиво мала у односу на масе планета, тако да оне не могу утичу на кретање планета. С друге стране, планете (поготово оне Јупитеровог типа – Јупитер, Сатурн, Уран и Нептун), могу битно да утичу на комете. Јупитер је, чешће од осталих, многе комете скретао са иницијалних праваца кретања, неке од њих је заробљавао, а неке су падале на њега. У новије време, јула 1994. године десио се распад комете Шумејкер-Леви 9 и пад њених делова на Јупитер. На ову планету је 19. јула 2009. пала још једна комета. На тај начин Јупитер „штити“ унутрашње планете од удара комете, што може довести до катастрофалних последица.

Проласци комете кроз планетарни део Сунчевог система углавном су безазлени. На свом путу честице, које након сублимације напуштају њихово језgro, крећу се дуж кометне путање. Земља пресеца путање неких комета увек у исто доба године. Том приликом кометне честице великом брзином „улећу“ у атмосферу Земље у којој сагоревају доводећи до појаве бројних метеора на небу. Овакве спектакуларне појаве познате су као метеорски пљускови. Познато је неколико десетина метеорских пљускова, међу којима су најпознатији Персеиди, Леониди, Ориониди, Геминиди, итд. Делови комета (чешће астероида) који не сагоре у Земљиној атмосфери, већ падну на њену површину, су метеорити. Годишње на Земљу падне $(0.5\text{--}6) \cdot 10^4$ тоне метеоритског материјала.

Удара комете и астероида или њихових делова у геолошкој историји Земље било је више. Посебно су били чести у „епохи великог бомбардовања“, која је почела пре 4.25 милијарди, а трајала око 400 милиона година. О томе сведоче и бројни кратери, мада их је већина избрисана у процесима ерозије. С обзиром на димензије и брзине кретања комете и астероида, такви удари имали су често глобалне или континенталне катастрофалне последице, као што су изумирање огромног броја живих врста, тектонске и дуготрајне климатске промене, итд.

Пре 65 милиона година, након удара тела димензија преко 10 km и зиме која је уследила након тога, изумрли су диносауруси, али и 75% живих врста на Земљи. У том смислу удари таквих тела представљају реалну опасност по живот на планети. Зато се данас такви објекти помно откривају и прате, а за коју деценију ће, вероватно, моћи да се неутралишу (скретање са опасне путање, правовремено разбијање, итд.). Уписаној историји само је један већи метеорит довео до озбиљније катастрофе (Тунгуска експлозија, 1908). Тунгуско тело је било величине до 50 m, а експлозија је одговарала експлозији 10-100 пута јачој од оне у Хирошими. Неки научници су тврдили да је тунгуско тело део Енкеове комете, која је у то време била у перихелу.

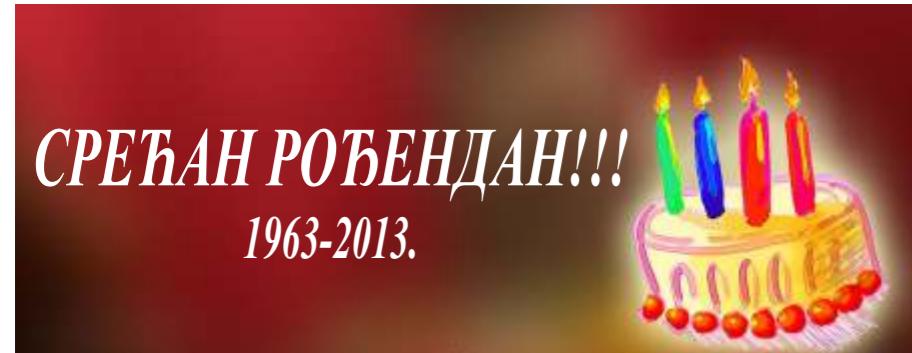
Падови комете на Земљу имали су катастрофалне последице. Али ови удари не морају увек да значе катализму. Фред Хојл и Чандра Викрамасинге анализирали су неке пандемије и закључили су да су вируси пролазили кроз атмосферу и да су одједном „засејали“ велику област на планети. Сматрали су да су вируси, као и сам живот, на Земљу доспели преко комете. Тврдили су да и данас при проласку кроз реп комете на Земљу доспевају вируси! По њима, панспермија Космоса обавља се преко комете.

Не мали број аутора тврди да је вода на раној Земљи настала ударима бројних ледених планететимала (комета) у епохи великог бомбардовања. Треба нагласити да ову хипотезу прате противречности. Количина воде на Земљи се практично није променила још од времена када је настала на нашој планети или када је доспела на њу. Сваки гутљај воде који пијемо садржи молекуле који су у кишним капима падали по праконтинентима и који су у геолошкој историји пили (али и...) нпр. диносауруси.

Било како било, комете могу, али и не морају да буду тако страшне!

Др Драган Гајић, редовни професор на Департману за Физику Природно-математичког факултета у Нишу и професор у Одељењу за ученике са посебним способностима за физику Гимназије „Светозар Марковић“ у Нишу.

50. рођендан ове године славе:

Битлманија

Иако је познати бенд из Ливерпула први пут наступао у Сједињеним Америчким Државама 1964. године, појава позната као битлманија настала је 1963. године.

Наступе Битлса пратила је публика која би сатима раније одлазећи на концерте блокирала улице саобраћајним гужвама, а изласке на бину обележио би неверо-ватан масовни врисак – манија у правом смислу речи каква се касније ни код једних извођача није поновила.

Ролингstonси

1963. године, били су у пуном саставу након што им се придружио бубњар Чарли Вотс, са којим су и снимили први сингл „Come On“, чији аутор је био Чак Бери. Тада се бенд усагласио и око имена – Rolling Stones уместо Rollin' Stones, како су се првобитно потписивали.

Наносекунде

Хиљадити део секунде, милисекунда 1963. године подељена је на милион временских интервала – наносекунду.

Њено увођење било је кључно за даљи развој научних истраживања.

Хичкокове „Птице“

Филмско ремек-дело Алфреда Хичкока „Птице“ премијерно је приказано 1963. године на Канском фестивалу. Хичкок је успео да доживљај хорора код гледалаца изазове не користећи застрашујућу музiku, што је до тада у овом жанру било неизоставно.

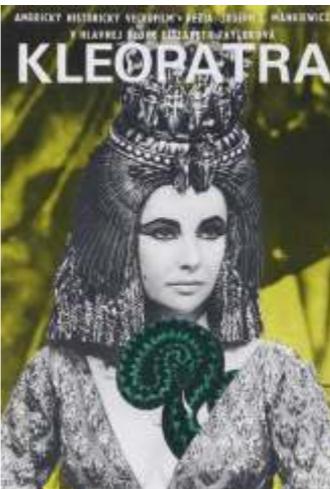
Рођендана познатих

Велики број славних личности за које већином не бисмо ни помислили да су већ педесетогодишњаци рођени су 1963. године. Пола века ове године облекавају Џони Деп, Бред Пит, Квентин Тарантино, Хелен Хант, Гари Каспаров, Кулио, Сил, Џорџ Мајкл, Џејмс Хетфилд...

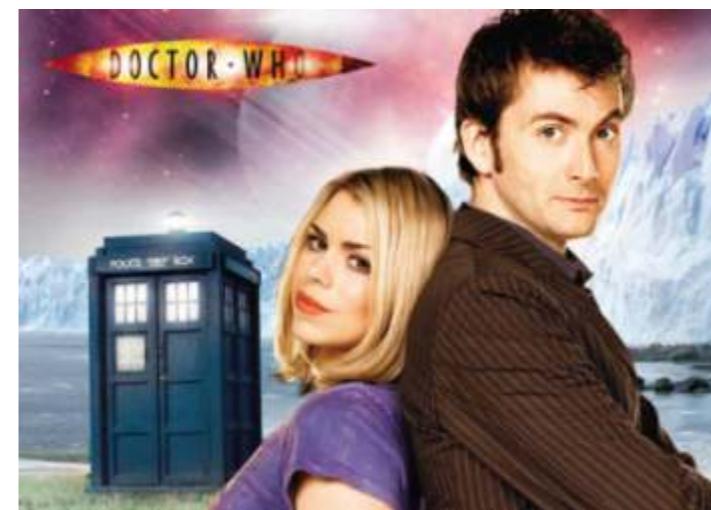
„Клеопатра“

Елизабет Тейлор и Ричарда Бартона прославио је филм „Клеопатра“ из 1963. године, који је на додели Оскара тријумфовао чак и над Хичкоковим „Птицама“. Иако је важио за један од најскупљих филмова, „Клеопатра“ је продуцентима донела велику зараду.

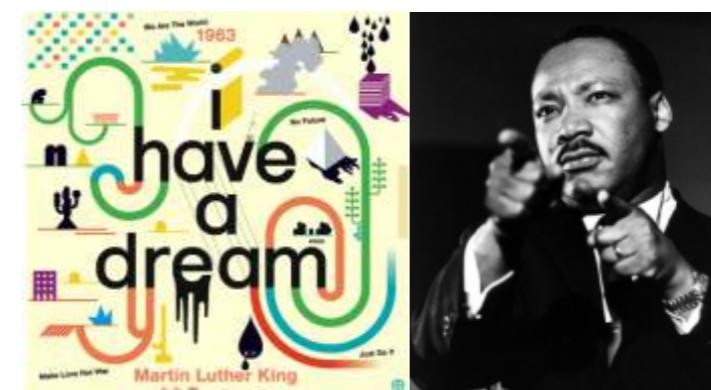
„Doctor Who“

Пола века је и од емитовања прве епизоде серије „Doctor Who“ 23. новембра 1963. године у продукцији BBC-а. Серија је ушла у Гинисову књигу рекорда као најдуже приказивано научно-фантастично остварење у свету.

„Ја имам сан“

Мартин Лутер Кинг је одржао је у Вашингтону 28. августа 1963. године чувени говор „I Have a Dream“ (Ја имам сан.). У овом говору наглашено је да сви људи имају исти третман по закону и да им се неће судити по боји коже, већ по садржају карактера, чиме је отворен пут за једнакост свих грађана.

Убиство ЈФК

Најупечатљивији догађај 1963. године било је убиство америчког председника Џона Кенедија 22. новембра. Иако је Ли Харви Освалд ухапшен, и даље се воде расправе како је уопште дошло до таквог безбедносног пропуста.

Компјутерски миш

Даглас Енгелбарт са Стенфорд института конструисао је првог миша за рачунаре 1963. године, чија је првобитна сврха била да контролише курсор на графичком дисплеју.

Древна кутијица са малим точковима, коју је са уређајем повезивао кабл, готово и није могла добити другачији назив.

Смајли

Харвеј Бол нацртао је првог смајлија 1963. године како би развеселио и мотивисао уморне и преокупиране запослене у осигуравајућој компанији. У почетку се у кругу налазила само крива линија која је представљала осмех, но како су га они којима се ова идеја није допадала окретали наопачке, Бол му је додао две тачке које су представљале очи.

Касете

Пре настанка дигиталног снимка, касете су биле најједноставнији и најефтинији начин за бележење звучних записа.

Првобитне Ц60 касете са по 30 минута са сваке стране произведе је компанија philips 1963. године.

Хипертекст

Реч хипертекст осмислио је Тед Нелсон 1963. године, Представља идеју иза уобичајеног текста базирану на систему повезивања садржаја на интернет мрежу, а која се под словом Х крије у скраћеницама HTTP и HTML.

The Avengers

Издавачка кућа Марвел комикс објавила је стрип The Avengers (Оsvetnici) о тиму суперхероја популарних и по соло појављивањима – Iron Man, Hulk, Thor, Ant-Man i Wasp, након чега су им се придружиле и на десетине других.

X-Men

Непосредно након објављивања првог издања стрипа The Avengers, а такође и много година пре самог филма креiran је X-Men карактер као стрип јунак, такође у склопу издаваштва Марвел комикса. У првом стрипу група младих мутант хероја борила се против негативца који се звао Магнето.

Iron Man

Шездесете су несумњиво обележили суперхероји, а као и већина Марлових стрип-јунака из овог времена и Iron Man је креација Стена Лија. Његово прво појављивање је било у стрипу Iron Man Suspense 39 у марта 1963. године.

Модести Блејз

Славни стрип Модести Блејз о жени супершијуну први пут је изашао 1963. године, а ова славна хероина, нека врста женске верзије Џемса Бонда, аутора Питера О'Донела у улози писца и Џима Холдвеја, цртача, издавана је све до 2001. године.

Тенис за жене

Међународни тениски турнир Фед Куп омогућио је први пут такмичење у женској конкуренцији 1963. године.

Жена у свемиру

26-годишња Валентина Терешкова постала је прва жена космонаут када ју је 1963. године Совјетски Савез послao на кружење 43 пута око Земљине орбите у свемирском броду Восток 6. Пре него што се придружила свемирском програму, Терешкова је радила у фабрици текстила.

Поп-арт

Прва изложба поп-арт уметности одржана је у марту 1963. године у музеју Гугенхайм, а њом се прославио и Енди Ворхол.

Скејтборд

Скејтборд је на улицама широм света популарисан управо 1963. године, поставши истовремено и спортска дисциплина.

припремила Јесмина Живковић

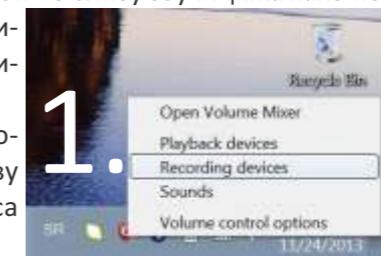
Караоке за 5 минута

Било да организујете журку или се налазите на некој журци, а атмосфера попушта и немате баш идеју како да мало раздрмате госте, ево предлога - направите караоке за 5 минута у којима можете да уживате остатак вечери.

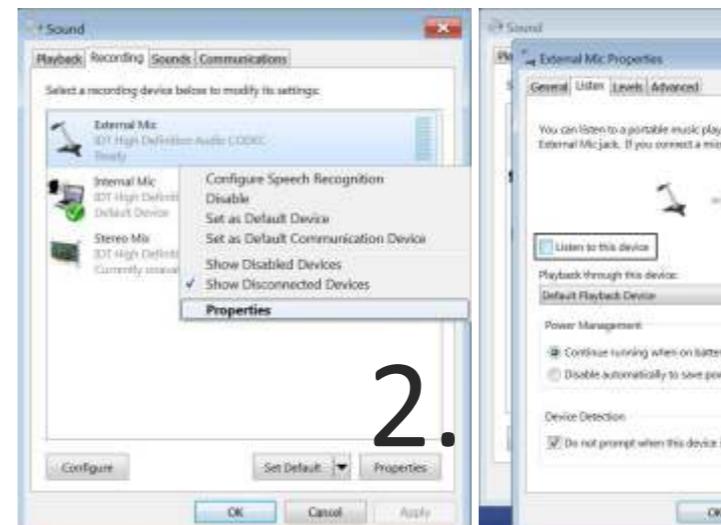
Потребно је да имате рачунар, са интернетом, или да имате пуно музике. На њему програм Aimp 2 или 3. И наравно микрофон! Звучнике подразумевамо да имате, јер нико не прави журку без музике, а та музика мора да се чује однекуд.

Прво морате да подесите микрофон да се чује директно на звучнике вашег рачунара? Ако имате Windows 7 ово је једноставно: кликните десним тастером на звучник у доњем десном углу монитора, затим изаберите Recording devices. (слика 1) У ново-отвореном прозору пронађите микрофон, затим кликните десним тастером на њега и одaberите Properties. (слика 2) Пронађите картицу Listen и у њој штиклирајте Listen to this device. (слика 3) Потврдите и затворите све прозоре. Након овога требало би да се све шта кажете у микрофон чује преко звучника. Пазите да не приближите микрофон сувише близу звучницима како не би направили микрофонију (знате, то је оно непријатно пиштање).

Напомена: не заборавите да искључите ову опцију када завршите са караокама.

1.

2.

Матрице су обично највећи проблем јер углавном нису бесплатне, али имате неколико добрих алтернатива. Прва препорука је да инсталirate програм Aimp. Лако и брзо се налази на интернету и једноставно се инсталира, а преведен је чак и на српски. Када завршите инсталацију и покренете програм, потражите падајући мени - подешавања (налази се у горњем левом углу). Изберите Дигитална обрада сигнала DSP. (слика 4) У новом прозору штиклирајте Филтрирај глас (Voice

remover). (слика 5) Ова команда филтрира глас из сваке песме коју убаците (углавном остају пратећи вокали) Нажалост, није увек врхунског квалитета, али за журке може супер да послужи! Као алтернатива могу да послуже матрице са YouTube-а којих има заиста у великом броју, посебно за стране песме. Сада имате спремну и му-

зику.

Текстов

и се једноставно налазе на интернету та-
ко да је и тај проблем ре-
шен. Када све
ово урадите,
а верујте ради
се за 5 мину-
та, журка мо-
же да почне!

4.

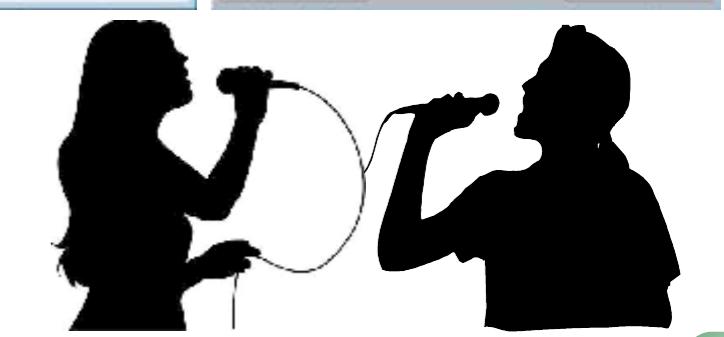
можете да се поделите у тимове, да задајете песме једни другима, оцењујете, организујете неко такмичење. Могућности су ограничene само вашом маштом. Забава је загарантована. Уживайте!

Стефан Стојановић II₆

3.

5.

Вести из Клуба љубитеља падежа

Језик наш наушни. Једини који имамо. Можда се некоме и не допада, али је наш. Шта да радимо кад нам се деда није звао ни Џорџ, ни Фридрих, већ Миленко или Стојан.

„Мој језик је моја домовина“ написао је Данило Киш. Да ли још увек домовину сматрамо мајком? У Немању и Немањиће се заклињемо, деци дајемо њихова имена, али не придржавамо се баш много жупанових савета кад је језик упитању. Изгледа да је неупоредиво снажнији утицај сile која делује нечујно, али непрекидно, а све са циљем да свет преуређи као велико село. А та сила каже да није важно како пишемо и говоримо, разумећемо се већ некако, ако никако друкчије, оно на драгом нам енглеском. А падежи и правопис? Коме то још треба!

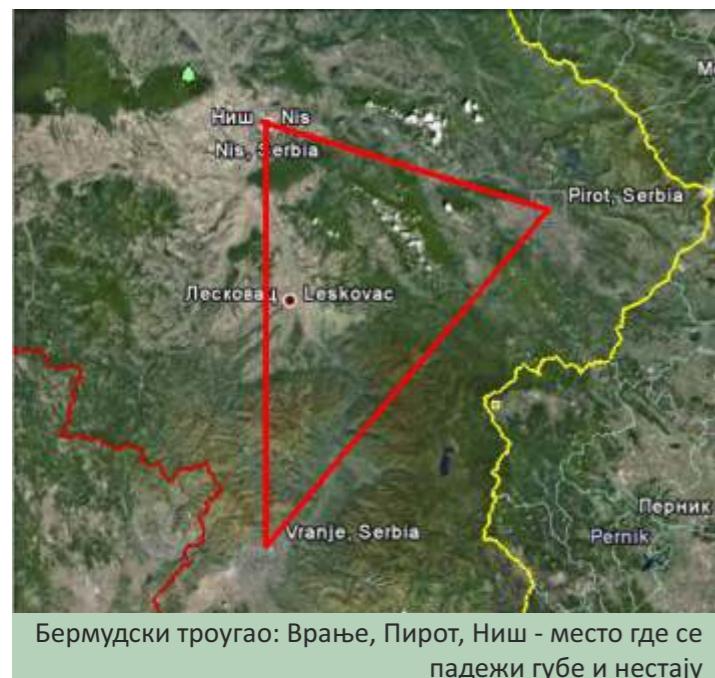
Почети треба од најкрупнијег. Ето, професори ове школе недавно су учествовали у дводневној *едукацији* (никако усавршавању или образовању) са циљем осмишљавања наставног процеса.

Већ у првом штампаном упутству најђосмо на следећи текст:

Подсигање самореализације учења и израђивање вештине за обезбеђивање јоссијајне средине за самореализацију учење (мотивација, алатна јарисаја и техника услуга самореализације)

Аух! За овакву реченицу професори српског језика дали би највише двојку, прогласили би је низом бесмислених фраза, али ово су поруке са највишег европског нивоа, наравно, буквально преведене са драгог нам енглеског.

Шта ли би ученици помислили кад би им се професори обратили оваквим стилом, можемо да замислимо.

Нисмо утврдили да ли су наше едукаторке у ствари *шренерке* или *шренерице*, али смо закључили да се нису забринуле око језичких, стилских и правописних грешака у понуђеном приручнику. Рецимо овако:

Преднос ће имати кандидати/киње са завршеним Економским факултетом (наравно да би требало писати мало почетно слово) и жељом да се специјализују за иштварања финансијске концроле.

Претпоставља се да се очекују кандидати са завршеном жељом.

Наравно, предавачи нису ни помислили да се мало припреме и провере да се заменица *ви* пише великим словом кад се употребљава са изразом поштовања (а можда је баш о непоштовању и реч). Сада их подсећамо да се не каже *шребаје*, већ треба и да није правилно *сјојиши*, већ спојте. Треба рећи и писати унесено, а не *унешено*. Ипак су се професорима обратили.

Следећи примери су нам се посебно допали:

А како ћемо ако у Школском програму морамо да сјавимо...

или:

Ево, овде имају нека два јакешића

И кад све ово узмемо у обзир, зашто бисмо онда од неискусних ученика очекивали нешто више. Како да се изборе кад их и из средстава јавног обавештавања непрекидно бомбардују силним познавалачким изразима типа: *забаракирано, боркиње* и сл.

У разним ТВ прилогима смо чули:

Ако бисе само на овоме свело јоштовање...

Треба да неће сјавимо, на неком зиду, некој илочи.

Такође бих ајеловао на јојаву леденица.

Посијој ојаснос ћемо са намирницама у организму унеши и мноштво хемије.

Водитељи разних емисија рекоше још:

У Кини јосијој велико интересовање за Хазарским речником.

Пишише нам, ниједно јисмо неће завршиши у кош.

Управник Народне библиотеке „Стеван Сремац“ обавестио нас је:

Задовољићемо се набавком која се из јрошле године преноси у овој години.

Њећова сарадница dogage: Чијав свеј се сјаши на шом месију.

И на нашим часовима могло се чути штошта занимљиво. Зато и неке своје професоре проглашавамо члановима Клуба љубитеља падежа:

То је биолошко-концролни сисијем који се сасвоји огрејијори.

Они су акшиони у борбу јрошив сираној ћела.

Просијор на коме смо дошли.

Райовали су и са исјок и са зијаг и са јуј.

АБВГДЉ
ЕЖЗИЈК
ЛЂМНЊО
ПРСТЋУ
ФХЦЧЦШ

Ујраво доказујем *да* знам *да* волим, *да* ћромене које се мени дешавају јоакују долико сам човек и *да* сам ћек за *йливао* уз реку живоша која ми се чини *да* нема краја.

Кад је познавање материје у питању, и ту смо изванредни.

Међу познатим песницима симболизма нашао се Рамбо, а творац песме „*Долај*“ је Владислав Пејковић Дис. Најпознатија збирка песама овог песника добила је различита имена: *Увенула ружа, Цвеће зла, Међу својима*, а у Дучићевој песми „*Залазак сунца*“ јављају се *вршови са двеју сфинића*.

Замислимо се озбиљно пред својим језичким постојањем. Нека нам у томе помогну дивне речи песника Миљурка Вукадиновића:

Постојим ја као чињеница која се пише. То ми допушта да говорим у своје име, да тражим језик, да ме језик тражи, да захтевам и сањам да питам и простирем се преко губера, да се обраћам ближњима и удаљенима, напуштенима и ћацима да издашно користим Писање као Велики Одмор. Свет иначе уређује језик. Богу хвала!

Невенка Божовић, професор

Наша другарица после свега додаде:

Каг се заврши час, огу у веџеу.

Из писмених задатака издвојили смо следеће:

Враћам се неколико корака у назад и ју је. Једна

од ћири слика.

Везник *га* је, као и увек, популаран:

Догађаји

Милански едикт И јА САМ ДЕО КРСТА

Ове године славимо велики јубилеј, 1700 година од доношења Едикта. Ниш, као родни град цара Константина постао је центар свег хришћанског света. Наша школа, готово сви ученици и велики број професора, са задовољством се одазвала позиву да учествује у једној од манифестација поводом велике прославе „И ја сам део крста“. Предвођени разредним старешинама, заузели смо у сумрак 6. октобра своја

места у околини Парка Светог Саве. Око нас, налазило се још много људи, ученици других средњих школа и неких основних школа, верници и многобројне Нишлије. Преко пет хиљада свећа засветлено је сјајним пламеном формирајући живи, светлећи крст. Ова слика обиша је цео свет шаљући поруку о миру, љубави и толеранцији. Била је велика част учествовати у овом спектаклу и на тај начин бити део догађаја од историјске важности.

Теодора Гавrilović I₃

Дан просветних радника „У туђим ципелама“

И у нашој школи је 8. 11. 2013. обележен Дан просветних радника. Ученици и професори заменили су улоге, теткице и домари су одмарали док су ученици вредно радили, а стручне службе добиле мало помоћи око папирологије. Ципеле су на кратко биле замењене. Ученици су били одушевљени, али су исто тако увидели

виде како их ученици доживљавају и да провере да ли би требало да промене нешто у свом раду. Ево неких коментара о овој акцији:

- „Већина ученика је била на нивоу задатка. Потрудили су се да осмисле час, а неки и да на духовит начин имитирају своје професоре. Било је занимљиво да њихови вршњаци буду у улози професора и ова идеја им се врло допала.“

Проф. Александра Китановић

- „Док сам предавала, схватила сам да посао професора није лак. Сви ученици имали су проблем једино са одржавањем пажње, али смо се лепо забавили. Професори, а и наши другови, били су задовољни нашим часовима. Једва чекамо нешто слично.“
(Сви они који су предавали дали су сличан одговор)
Након овог, ученици су пожелели још сличних дана „игре“. Дошли су на занимљиву идеју, да се професори међусобно замене. Ако буду пристали, биће то занимљиво искуство и за њих и за нас.

Марија Стефановић II,
Теодора Хафнер II₆

да посао професора није лак, колико је тишина потребна за добар рад и колико је непријатно причати док те нико не слуша. Професори су ову прилику искористили да

Затамњени филмски ретровизор 21. века

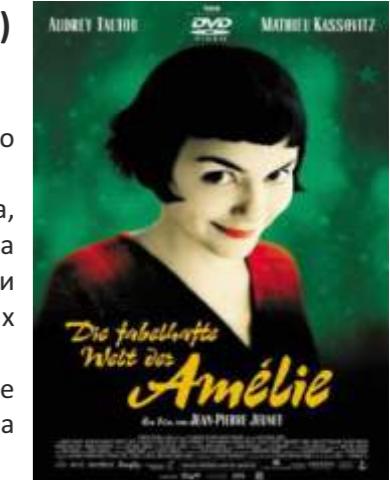
Чудесна судбина Амелије Пулен (Amelie, Jean-Pierre Jeunet, 2001)

... Била једном једна девојчица по имену Алиса, живела је у земљи чуда.

Имала је сестру Амелију, живела је у Паризу, доживела је чуда која се могу само замислити. Удахните дубоко и препустите се свету Амелије Пулен!

Амелија Пулен никада није била обична девојка. Има лице анђела и срце детета, препуштена је свом фантастичном свету препуном снова о љубави и лепотама маштања. Жели да помогне свакоме и ништа јој није тешко. Никада нећете видети Амелију намрштену и баш зато је њен свет препун веселих боја, доброћудних патуљака, насмејаних продаваца поморанџи и заљубљених парова!

Загрлите вољену особу и погледајте како ће тек изгледати њен свет када се заљуби, а ако вољене особе нема, обећавамо вам да ћете се после овог филма фатално заљубити у некога из одељења!

Меменћо (Memento, Christopher Nolan, 2000)

Сваки дан урадим нову тетоважу како бих упамтио шта сам радио данас. Кријем нешто од самог себе, али шта?

Леонард Шелби има нетипичан животни проблем. После бруталног напада на њега и његову жену, изгубио је способност памћења, па на крају сваког дана заборавља шта му се дешавало у току дана. Једино решење је да сваки дан истетовира оно је проживео, како би сутрадан знао где је био и кога је сретао у потрази за изгубљеном женом. У нетипичном филмском приповедању, на моменте снимљеном у црно-белој техници, режисер филма Кристофер Нолан нас води кроз тамне ходнике људске душе и снима најбољи психолошки трилер у првој деценији 21. века!

Погледајте овај филм и погађајте шта ће се десити када Шелби схвати да на сопственом телу нема више места за тетовирање. Шта ће открити?

Роб Гордон ће вам ћредсћавићи своју лисћу најзначајнијих љубавних бродолома.

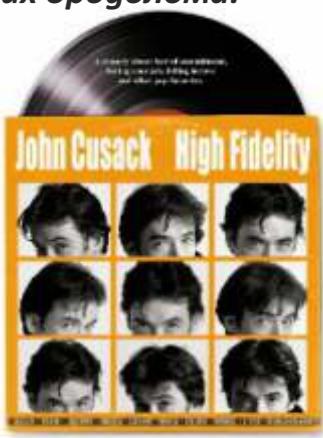
High Fidelity (Stephen Frears, 2000)

Дали бисте се усудили да и ви направите такву листу? Ко би заузео прво место?

Замислите да сте власник најбоље музичке радње у Чикагу! Радите са два највећа музичка залуђеника, свакодневно правите различите музичке листе које би осликале сваки животни тренутак који проводите на планетици Земљи. Имате најстабилнију љубавну везу на свету. Живот заиста делује савршено, зар не? Иронија звана живот ће се побринuti да не буде све баш тако лако, девојка вас оставља, налази другог, музика вам се више не слуша, радња полако пропада...

Правите списак најбитнијих љубави вашег живота и покушавате да схватите на ком месту се налази ваша последња девојка. Да ли је вредна свих мука?

Наравно да јесте и сви то знамо!

приредио Предраг Радојковић, професор

IN MEMORIAM

Планинка Мирић

1948-2013

Провела је читав радни век међу нама.
Била је и колегиница и пријатељ, сталожена,
чврстог духа, упорна, жељна нових открића. С
љубављу и поштовањем сећају се колектив и
ученици Гимназије "Светозар Марковић".

За нас је ова душа била водич и анђео чувар, а ми за њу срећа. Сећамо се, у
свежим пролећним јутрима док је школска башта још цветала, она би дошла пре
свих нас и уживала у тишини. Понекад би из црне торбе извадила књигу, читала,
и пустила ветру да окреће странице. Са нама је делила мотивацију и помагала нам да дођемо до циља. Уз њу
смо били најбољи, свако по нечemu. У сваком од нас се крије део ње и неке, њом подстакнуте особине и живе
заувек!

Разредној с љубављу

Радомир Црвенковић

1942-2013

Носио је са собом рад и оптимизам,
љубав према лепом, спортску
борбеност и правичност. Био је међу
нама много година. Сада га се с поносом
и поштовањем сећамо.
Колектив Гимназије "Светозар
Марковић"

Гроби број 17, децембар 2013.

Гимназија „Светозар Марковић“, Ниш

Календар вечности

Година од почетка мисије словенских просветитеља Светог Ћирила и Методија	1150	
Година од рођења Светог Симеона	900	
Година од изласка првих Новина српских у Бечу	200	
Година од рођења композитора Рихарда Вагнера	200	
Година од рођења Лава Николајевича Толстоја	185	
Година од победе Вукове реформе	165	
Година од рођења сликарке Надежде Петровић	140	
Година од рођења композитора Петра Коњовића	130	
Година од рођења научника Милутина Миланковића	130	
Година од рођења песника Симе Пандуровића	130	
Година од рођења писца Милоша Црњанског	120	
Година од рођења писца Албера Камија	100	

Мојој школи ђоводом 60. рођендана

Овако ја мислим

Бранка Радичевића 1, адреса коју константно посећујем двадесет дана у месецу већ скоро пет година. На тој адреси постоји објекат који сваком новопеченом средњошколцу, који је одлучио да упише „Гробарску”, представља „затвор” наредне четири године, а некима и шест.

У почетку се и мени тако чинило. Велика мрачна зграда чији улаз личи на уста која ће ме наново пројдијати сваког радног дана. Први долазак је увек најтежи: ново одељење, професори, нови мрачни ходник до учионице, сазнање колико мора да се учи, и оно чувено питање, зашто јој је надимак „Гробарска”? Када човек закључи да је то због оближњег гробља, запита се зашто би неко дао школи надимак по гробљу, да ли је стварно тако страшна?

Након неког времена проведеног у овој гимназији, ученик се навикне на њу, „провали” сваког професора који му предаје и тачно зна колико и када треба да се учи. На сваку своју годину овде проведену гледам као на ниво, а са већ богатим искуством из 7. и 8. разреда, прву годину (ниво 1) доживео сам овако: учење је редовно, викенд се чекао не толико „једва” као у нивоима који следе, у току дана мрачни објекат се напушта само за време великог одмора да би се јело. Све испод четворке је било страшно, јер су изласци трајали у зависности од оцена, (ипак сам ја гимназијалац), а неоправдани је био појам са којима сам се полако упознавао.

У периоду између 1. и 2. нивоа, мрачни објекат се полако претвара у „чардак ни на небу ни на земљи”. Други ниво већ постаје тежи, учење се своди на минимум, а глупости је све више. Изостанци постају свакодневица, јер, ко ће да се пење на чардак за сваки час. Рубрике у дневнику, за разлику од прве године и уредно наслаганих петица, сада више личе на улицу, препуне су „бандера”, а понегде може се чути тихо „марширање”. На сваки одмор се излази, и више није чудно што сви пуште.

Трећи ниво, за сада најзанимљивији, тренутно је у процесу прелажења, те се у овом простору предвиђеном за исти може „бацити” по која реч о свему што је у магичном „чардаку”, а

није чардак.

Најважнији део ове школе су добри људи и прави другари. Истина је да је тешко наћи правог пријатеља, али је то много лакше у „Светозару” него рецимо у „Тесли”. Људи који су слични привлаче се, тако сам и ја упознао мени најдраже које овом приликом нећу именовати, препознаће се сами. Са њима сам прошао много тога, и још много тога ћу проћи. Сви занимљиви догађаји, авантуре, жукре, ситне глупости леже у нашим главама, никад нисмо волели да се сликамо. Кладим се даје свакодруштво у овој школи имало своје место где се окупљало када се побегне са часа или губи нешто. Наше место су такозване „Степенке”, нама посебне, могле би да испишу историју глупости, занимљивих ствари и незаборавних доживљаја, такође, сећају се многих туговања и братимљења.

Ништа неће бити исто када одем на факултет! Тамо нећу моћи да ударам неког мокром мајицом после физичког уз огроман осмех, да се потписујем „Краљ” на тестовима, да будем срећан кад добијем петицу, да се трудим да ме професор не види док пијем кафу на часу и још милион ситница које ме чине срећним, а за које би ми требало тридесет вежбанки да их све испиши. Потрудићу се да проведем још ових годину и по дана у овој школи као што сам се потрудио да је опишем у овом саставу – најбоље што могу, али ће увек фалити још...

Тадија Јевтић, III₈